

Handläggare
Sofia Kántor

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Telefon: 08-508 042 45

Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024 för Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2022 med inriktning för 2023 och 2024.

Nämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Paragrafen justeras omedelbart.

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	6
1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	8
1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	9
2 Nämndens verksamhetsområde.....	9
2.1 Förskoleverksamhet.....	9
2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid.....	12
2.3 Äldreomsorg.....	13
2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning.....	15
2.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri.....	16
2.6 Stadsmiljöverksamhet.....	21
2.7 Ekonomiskt bistånd.....	22
2.8 Arbetsmarknadsåtgärder.....	23
2.9 Övrigt.....	24
3 Sammanfattande ekonomisk analys.....	29
3.1 Drift.....	29
3.2 Investeringar.....	32
3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt).....	33
4 Lokalförsörjningsplan.....	33
4.1 Inledning.....	33
4.2 Pedagogisk verksamhet.....	34
4.2.1 Nuläge 31 januari 2021.....	34
4.2.2 Planering av lokaler för år 2022-2031 (första planeringsperioden).....	35
4.2.3 Långsiktig planering av behovet av lokaler mellan år 2032-2040 (andra planeringsperioden).....	37
4.2.4 Enskilt driven förskola eller fristående skola.....	37
4.3 Annan kommunal verksamhet.....	39
4.3.1 Nuläge 31 januari 2021.....	39
4.3.2 Lokalbehov för annan kommunal verksamhet.....	39
4.4 Övrigt.....	40
4.4.1 Bedömd hyreskostnadsutveckling.....	40
4.4.2 Samverkan.....	40

4.4.3	Lokaler vars hyresavtal är uppsägningsbara inom tre år.....	40
4.4.4	Särskild redovisning av vissa lokalprojekt.....	40
5	Övriga redovisningar.....	40

Bilagor

Bilaga 1: SDN04 2022-2024

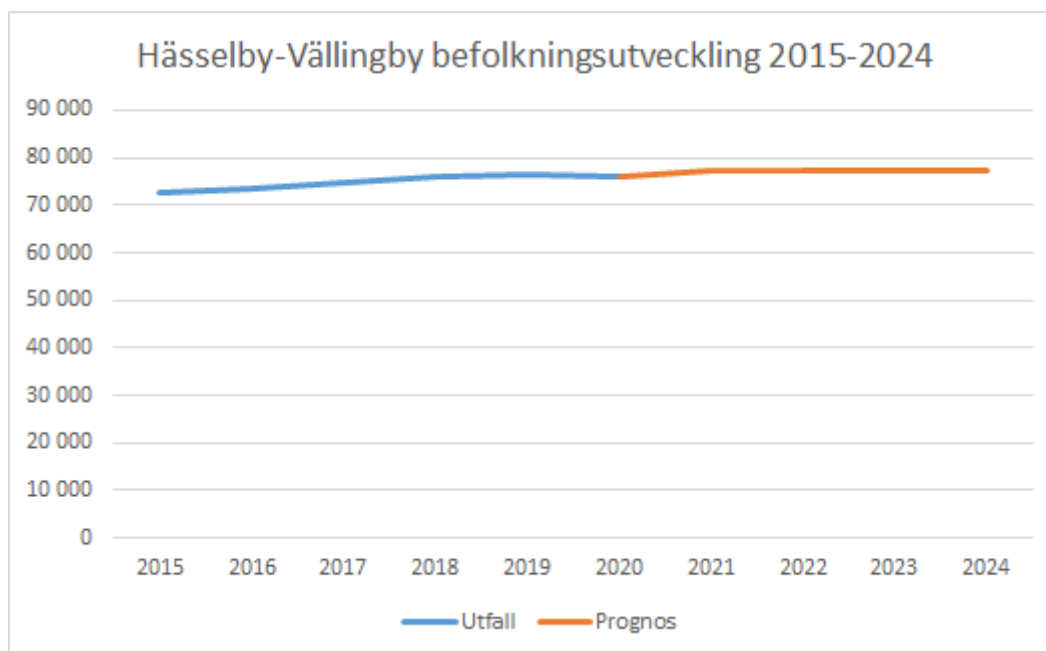
Bilaga 2: bilaga 704_LFP2021_Hasselby-Vallingby (002)

Bilaga 3: Bilaga 6 - Fokusområden näringslivspolicy HV (1)

Bilaga 4: Klimatinvesteringar under perioden

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Demografi

I Hässelby-Vällingby bor det cirka 76 000 invånare. Inom stadsdelsområdet finns stadsdelarna Grimsta, Kälvesta, Nälsta, Råcksta, Vinsta, Vällingby, Hässelby Gård, Hässelby Strand och Hässelby Villastad. Befolkningsmängden prognostiseras ligga kvar på samma nivå under planeringsperioden. Antalet äldre över 80 beräknas öka under planperioden med cirka 15 procent. När det gäller barn i åldern 1-5 år beräknas antalet minska fram till 2025 för att sedan öka igen. Stadsdelsområdet har flera utmaningar med bland annat socioekonomisk utsatthet, många invånare med komplexa behov och en ökad upplevd otrygghet i fler delar av stadsdelsområdet. Dessa utmaningar innebär att förvaltningen behöver utveckla och stärka samverkan internt och externt, och höja kvaliteten i verksamheter som möter invånare och brukare.

Förvaltningens fokusområden

I samband med verksamhetsplan 2021 beslutade nämnden om tre fokusområden; trygghet, integration och innovation, vilka ska genomsyra förvaltningens alla verksamheter och är särskilt prioriterade under verksamhetsåret. Fokusområdena ligger i linje med direktiv och prioriterade områden i stadens budget 2021. Fokusområdena finns integrerade i samtliga verksamhetsområden, i direktiven om samverkan enligt stadens budget 2021 och beskrivs även särskilt under rubrik 2.9 Övrigt.

Särskilt prioriterade områden enligt budget

Nämnden planerar att utveckla processer och samverkan utifrån de prioriterade områdena i budget 2021 enligt nedan.

Trygghet och säkerhet

Trygghet är ett av förvaltningens i verksamhetsplanen beslutade fokusområden och arbetet kommer därför att prioriteras under planperioden. Andelen som upplever otrygghet ökar i

stadsdelsområdet. Förvaltningen fortsätter att prioritera det preventiva arbetet och stärker under planperioden det strategiska arbetet kring trygghet och säkerhet. En översyn genomförs av förvaltningens krisberedskap i syfte att utveckla denna utifrån identifierade utmaningar. De samverkansstrukturer för trygghetsarbetet som finns på plats, exempelvis platssamverkan, utvecklas och fördjupas för att möta de utmaningar som finns i stadsdelsområdet vad gäller upplevd otrygghet, faktisk brottslighet och social oro. Sociala insatsgruppen och avhopparverksamheten stärker anhörigstödet och intensifierar arbetet med att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.

Vägen till arbete och egen försörjning

Förvaltningen ska stärka samverkan med aktörer så som jobbtorg, arbetsförmedling och försäkringskassan för att skapa förutsättningar för insatser och stöd till de målgrupper som idag har ekonomiskt bistånd eller uppbär försörjningsstöd. Genom förvaltningens integrationsinsats samverkar förvaltningen med bland annat civilsamhället för att skapa förutsättningar för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden.

Näringslivsfrämjande arbete

Förvaltningens arbete med näringslivsfrämjande arbete sker med utgångspunkt i Stadens näringslivspolicy. Samverkan med näringslivet utvecklas under planperioden och arbetet med att främja det lokala näringslivet prioriteras bland annat genom platssamverkan och andra trygghetsskapande åtgärder. Detta skapar möjligheter för lokala näringsidkare att långsiktigt etablera sig i stadsdelsområdet.

Under planperioden kommer förvaltningen att påbörja ett arbete för att involvera det lokala näringslivet i pågående integrationsinsatsning.

Kompetensförsörjning med särskilt fokus på ledarskap, hälsa, medarbetarnas kompetens samt eventuella omställningsbehov

Förvaltningen arbetar med strategisk kompetensförsörjning enligt kompetensförsörjningsplanen för 2021-2023. Under planperioden ser förvaltningen en ökning av pensionsavgångarna för chefer inom framförallt äldreomsorg och förskola, och ett ökat behov framåt av att rekrytera sjuksköterskor på grund av pensionsavgångar.

Under planperioden kommer kompetenshöjande insatser att genomföras för medarbetare inom förvaltningens verksamheter, exempelvis språkhöjande insatser för äldreomsorgens och förskolans medarbetare. För att stärka ett närvarande ledarskap och rusta förvaltningens chefer för att leda i förändring kommer förvaltningen under planperioden att arbeta med kompetenshöjande insatser inom bland annat innovation och förändringsledning. Kompetenshöjande insatser för chefer och medarbetare kommer att ske i samverkan med näringsliv, akademi och andra aktörer.

Det finns flera utmaningar kring personal- och kompetensförsörjningen inom framförallt socialtjänsten för barn och unga. Förvaltningen ser exempelvis få sökande med tidigare yrkeserfarenhet och även en ökning av antalet komplexa ärenden där samordning och samverkan krävs med flera aktörer. Under planperioden ska förvaltningen inom ramen för handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare, prioritera att ta fram arbetssätt för öka den interna rörligheten och ta tillvara den kompetens som finns inom verksamheterna.

Investeringsbehov

Förvaltningen ser ett ökat investeringsbehov kopplat till att parker och grönområden nyttjas mer och därmed utsätts för ökat slitage.

Effektiv lokalförsörjning

Förvaltningen arbetar strukturerat med att säkerställa att verksamheterna kan bedrivas enligt plan med en tillräcklig mängd lokaler på kort och lång sikt. Under planperioden arbetar förvaltningen för att effektivisera lokalerna utifrån de nya förutsättningar till distansarbete som pandemin medfört.

Innovation, digitalisering och effektiva arbetssätt

Förvaltningen står inför flera utmaningar, bland annat en ökning av komplexa behov hos de målgrupper som har stöd och insatser från förvaltningens verksamheter. För att möta välfärdens utmaningar kommer förvaltningen att behöva utveckla verksamheternas arbetssätt och dra nytta av digitaliseringens möjligheter för att skapa värde för de vi är till för, våra invånare.

Innovation är ett av förvaltningens fokusområden och under planperioden kommer förvaltningen därför att prioritera arbetet med att skapa en stödande struktur för innovation i organisationen. I detta ingår att skapa en tillåtande, öppen och lärande kultur i organisationen som ger förutsättningar för medarbetare och chefer att tänka och testa nytt som skapar nytta för invånarna. I arbetet med att skapa en stödande innovationsstruktur tar förvaltningen tillvara på medarbetarnas erfarenheter och goda idéer.

Under planperioden kommer bland annat kompetenshöjande insatser i förändringsledning att erbjudas förvaltningens chefer och samverkan med civilsamhälle, akademi och andra aktörer att upprättas och fördjupas. Förvaltningen planerar även att genomföra utbildningar för medarbetare i innovation.

Klimat och miljö

Arbetet med klimat och miljö utgår ifrån stadens miljöprogram 2020-2023 och förvaltningens lokala miljö- och klimathandlingsplan konkretiserar mål, arbetssätt och metoder för arbetet.

Förvaltningen deltar i det pågående nedsäkringsprojektet i staden som en del i att energieffektivisera verksamheterna. Återbruk och återvinning används av verksamheterna som ett sätt att minska klimatpåverkan och arbetet med att minska matsvinnet utvecklas under planperioden.

Jämställdhet

Förvaltningen ser flera utmaningar vad gäller jämställdhetsarbetet kopplat till respektive verksamhetsområde under planperioden. Sammantaget behöver jämställdhetsperspektivet genomsyra såväl handläggning och genomförande av insatser och stöd, och under planperioden kommer detta arbete att prioriteras som en del i arbetet med att nå Agenda 2030.

1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förskola

- Stärka kunskaperna i svenska språket bland förskolans medarbetare och stärka det språkutvecklande arbetssättet för barn med annat modersmål än svenska
- Medverka i *Hållbar förskola*. Programmet genomförs under 2021-2023 av IFOUS-

innovation, forskning och utveckling i skola och förskola.

- Upprätta samarbete med specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, för att utveckla inkluderande arbetssätt för barn i behov av särskilt stöd.

Barn, kultur och fritid

- Fortsätta stärka samverkan med civilsamhället och andra aktörer i syfte att erbjuda barn och unga ledarledda och organiserade fritidsaktiviteter utifrån olika målgruppers behov
- Fortsatt kompetensutveckling av fritidsledare

Äldreomsorg

- Kvalitetshöjande utvecklingsarbete inom hemtjänsten för att säkerställa kontinuitet och trygghet för brukaren
- Utveckla den förebyggande verksamheten, bland annat aktivitetscenter
- Satsa på att bli en akademisk nod vilket ger förutsättningar för att implementera nya arbetssätt och metoder för att höja kvaliteten inom äldreomsorgen i nära samverkan med högskolor och universitet
- Genomföra kompetenshöjande insatser för personalen i bland annat svenska språket
- Kartlägga arbetsmiljö för personal inom äldreomsorgen för att kunna genomföra insatser som stärker arbets- och anställningsvillkor
- Implementera handlingsplanen för äldrevänlig stad och stärka äldreperspektivet inom förvaltningens verksamhetsområden

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

- Utveckla arbetssätt för att öka brukares digitaliseringsmognad för att skapa förutsättningar till delaktighet och självständighet
- Stärka arbetet för att se helheten kring barn och ungdomar med funktionsnedsättning bland annat genom fortsatt utveckling av medhandläggarskap

Individ och familjeomsorg inkl socialpsykiatri

- Genom att implementera metoden Design thinking skapa effektiva stödinsatser som ger resultat över tid för den enskilde i behov av stöd och hjälp från socialtjänsten
- Fortsätta innovationssatsningen Modell för tidigt socialt stöd i syfte att tidigt erbjuda barn och unga stödinsatser
- Utveckla anhörigstödet inom ramen för avhopparverksamheten och Sociala Insatsgruppen (SIG) för vuxna som en del i att motivera till att lämna det kriminella livet
- Genomföra en satsning på sociala utfallskontrakt för att bredda förvaltningens insatser till barn och unga och motverka kriminalitet och missbruk
- Intensifiera arbetet med att söka upp personer som lever i hemlöshet och som idag saknar kontakt med socialtjänsten för att verka för ett stadigvarande boende för dessa målgrupper.

Ekonomiskt bistånd

- Fortsatta satsningar för att minska andelen invånare med ekonomiskt bistånd, med särskilt fokus på personer som riskerar att hamna i lånvarigt ekonomiskt bistånd

- Satsning på det uppsökande och motiverande arbetet genom bland annat stadsdelsmammor för att nå kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden
- Samverkan med Open lab för att dra nytta av välfärdsteknikens framsteg

Arbetsmarknadsåtgärder

- Fortsätta att utveckla och stärka arbetssätt för det stödjande och motiverande arbetet, bland annat case managers.

Trygghet

- Utveckla fler former av samverkan kring platser där det är vanligt med händelser som påverkar tryggheten negativt.
- Utveckla och fördjupa samverkan med det lokala näringslivet

Integration

- Fortsatt satsning på arbetssätt som leder till att nyanlända etableras på bostads- och arbetsmarknad

1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Miljö och klimat

- Minska miljöpåverkan genom energieffektiva lösningar i den egna verksamheten. Delta i stadens nedsäkringsprojekt. Identifiera vilka hyresavtal som är bäst lämpade för gröna hyresavtal och initiera pilotprojekt.
- Ställa krav på fossilfria drivmedel vid transporter i förvaltningens regi. Prioritera gång, cykel, kollektivtrafik och digitala resfria möten.
- Implementera uppföljningsverktyget ”Hantera Livs” för verksamheternas livsmedelsinköp. Öka andelen inköp av ekologiska livsmedel.
- Genomföra obligatorisk utsortering av matavfall.
- Verka för klokare konsumtion och minskad resursanvändning med ökad recirkulation av materiella resurser. Använda stadens återbrukscentrum, Stocket.
- Miljö- och hälsofarliga varor och produkter ersätts med bättre alternativ vid inköp och upphandling. Alla verksamheter arbetar för att användningen av plast fasas ut.
- Verka för en giftfri miljö inom förskolor och parklekar i enlighet med "Vägledning för kemikaliesmart förskola 2.0".
- Delta i projektgruppen för stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald (SÅP).
- Beakta behov av klimatanpassningsåtgärder i samtliga parkinvesteringsprojekt.
- Utveckla park- och naturområden med inriktning mot flerfunktionalitet för såväl sociala möten, fysisk aktivitet som klimatanpassningsåtgärder. Beakta trygghets- och tillgänglighetsperspektiven i all planering av park- och naturområden.

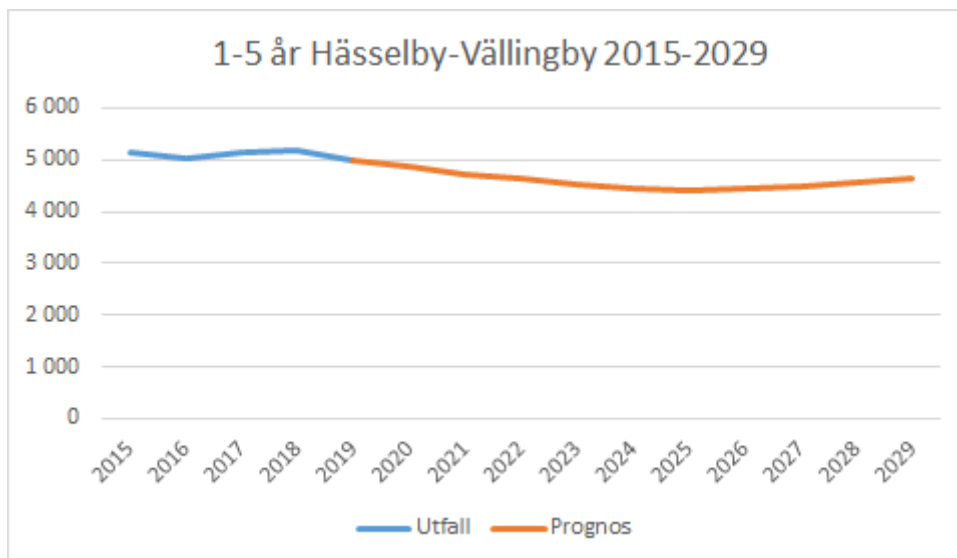
1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Prioriteringar och satsningar

- Effektivisering av lokalutnyttjande
- Prioritera ett långsiktigt arbete för att säkra kompetensförsörjning och kompetensutveckling för chefer och medarbetare
- Utveckla en stödjande struktur för innovation i förvaltningen

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Förskoleverksamhet

Antal barn i åldern 1 - 5 år förväntas fortsätta att minska kommande år enligt statistik från Sweco.

Prognosen visar ett förväntat minskat behov på totalt 353 platser under planperioden, varav 193 är i kommunala förskolor.

Av barn i ålder 2 - 5 år och som bor i stadsdelsområdet är 94,3 procent (93,9 2019 senaste statistik) inskrivna i kommunal eller fristående förskola eller pedagogisk omsorg. I syfte att öka inskrivningsgraden kommer en ny rutin för inskrivning av nyanlända barn att implementeras under planperioden. Andra insatser för att nå vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i eller står i kö till förskola är att erbjuda öppen/introduktionsförskola. Information om verksamheten ges uppsökande av stadsdelmammor, via info-diskar på boenden för nyanlända samt BVC och socialtjänst. Under planperioden riktas ett särskilt fokus på att nå romska föräldrar och barn.

Nyckeltal	2020	2019	2018
Barn per personal/årsarbetare	4,6	4,7	4,9
Barn per grupp i genomsnitt	12,5	12,5	13,9
Andel legitimerade förskollärare	37	32	32
Kvalitetsindikatorn, WKI	3,6	3,6	3,8
Nöjd föräldrindex	85	84	86
Medarbetarenkät, AMI	82	83	83

Nyckeltalen visar utvecklingen över de tre senaste åren där det systematiska kvalitetsarbetet bedöms ge positiva effekter i verksamheten som också förväntas fortsätta kommande planperiod.

Resultatet av senast genomförda förskoleundersökning och utfall från kvalitetsindikatorn visar att barnen har tillgång till stimulerande miljöer där de kan experimentera och utforska samt ta del av olika digitala verktyg och arbetsätt. De erbjuds möjligheter att ta del av professionella kulturaktiviteter och det egna skapandet får stort utrymme liksom leken. Fysiska aktiviteter och utevistelse är dagliga inslag i verksamheten.

Inom stadsdelsområdet finns flera stadsdelar med hög andel flerspråkiga barn, där kunskaperna i det svenska språket och modersmålet varierar och behöver stärkas. Därför kommer förvaltningen att prioritera att utveckla och stärka det språkutvecklande arbetssättet under planperioden, bland annat genom vidareutbildning för barnskötare och förskollärare i flerspråkiga barns språk – och kunskapsutveckling. Förvaltningen ser även behov av att stärka uppföljningen av det enskilda barnets språkutveckling med vårdnadshavare, och kommer att utveckla nya arbetssätt för detta under planperioden.

I slutet av 2020 presenterades betänkandet *Förskola för alla- för bättre språkutveckling i svenska*. Utredningen föreslår att kommunerna ska vara skyldiga att bedrivande uppsökande verksamhet för att öka deltagandet i förskola, att det ska vara obligatoriskt att erbjuda förskola till barn som har behov av förskola för att få en bättre språkutveckling även om vårdnadshavare inte ansökt om det samt att förskolan ska bli obligatorisk för alla barn från och med fem års ålder. Förslagen föreslås träda ikraft 2023.

Medarbetare med annat modersmål är en tillgång i arbetet med att stärka barns modersmål, dock behövs även goda kunskaper i det svenska språket. Brister i det svenska språket är ett hinder i arbetet med barnens utveckling och lärande samt att ta till sig förskolans uppdrag och kommunicera detta till vårdnadshavare. Behovet av att höja personalens kompetens i svenska språket varierar mellan förskoleenheterna och under planperioden kommer förvaltningen i samarbete med utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden att genomföra en satsning på vidareutbildning i det svenska språket för förskolepersonal.

Barn som har behov av särskilt stöd för sin utveckling ökar i stadsdelsområdet. Den specialpedagogiska kompetensen har förstärkts genom att varje enhet har minst en specialpedagog anställd i verksamheten och förvaltningens stödteam har utökats med en logoped då barn i behov av språkstöd generellt har ökat. Stödteamet kommer under planperioden fortsätta erbjuda kompetensutveckling och handledning till förskolans personal för att på bästa vis möta behoven. Ett samarbete med specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM kommer att påbörjas under planperioden liksom deltagande i Skolverkets satsning på specialpedagogik gällande inkluderande arbetssätt. Under planperioden kommer förvaltningen även att prioritera arbetet med att stärka samverkan mellan förskola – skola och socialtjänst.

I syfte att stärka utbildningen i förskolan och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar för en hållbar utveckling – såväl miljömässig som ekonomisk och social medverkar fyra förskoleenheter inom förvaltningen i forsknings- och utvecklingsprogrammet *Hållbar förskola*. Programmet genomförs under 2021-2023 av IFOUS- *innovation, forskning och utveckling i skola och förskola*. Barnen ska därmed få möjlighet att utveckla kunskap om hur man värnar miljön inför framtiden och hur man kan skapa möjlighet att leva i rättvisa och fredliga samhällen.

Medarbetarnas utbildning, kompetens och förutsättningar är de viktigaste faktorerna för förskolans kvalitet och kräver ett strategiskt och målmedvetet arbete. Andelen legitimerade förskollärare är 37 procent och når kommunfullmäktiges mål om 32 procent. Det är hög konkurrens om de förskollärare som utbildas och ett aktivt och långsiktigt arbete krävs för att bibehålla befintlig kompetens, då det även är svårt att rekrytera barnskötare med utbildning. Den verksamhetsförlagda utbildningen; VFU, är betydelsefull när det gäller framtida rekrytering av förskollärare. Möjligheten att vara VFU-handledare är också viktig för förskollärare som vill utvecklas inom yrket, men stanna på sin arbetsplats. Förvaltningen

ingår tillsammans med Bromma stadsdelsförvaltning i den inom planperioden planerade uppbyggnaden av en klusterorganisation (Stockholms universitet) vilket innebär att ett 20-tal studenter årligen placeras på särskilt utvalda förskolor. Förvaltningen ingår också i pedagogikcollege; en gymnasieutbildning till barnskötare som leder till behörighet för att antas på förskollärarytbildningen. Eleverna på pedagogik-college gör sin arbetsplatsförlagda utbildning, APL på utvalda förskolor med barnskötare som handledare.

Som en del i arbetet med den av utbildningsförvaltningen framtagna handlingsplanen ” *För en förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare* ” kommer förvaltningen ta fram en modell för mentorskap och introduktion till nyrekryterade och nyexaminerade medarbetare samt följa upp riktlinjerna för förskollärares pedagogiska utvecklings- och planeringstid, PUT.

Jämställdhetsarbetet behöver ständigt vara i fokus och förtydligas vid introduktion av nyanställda. Manliga medarbetare saknas i hög grad i förskolans verksamhet och få män väljer idag att utbilda sig till förskollärare eller barnskötare. I syfte att öka yrkets attraktivitet erbjuder förskolorna feriearbete för ungdomar, gärna pojkar, att prova på att arbeta med de yngsta medborgarna som ett möjligt framtida yrkesval.

2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid

Antal barn och unga i åldrar 13-17 år prognostiseras att öka med 300 barn under planperioden. Detta leder till att efterfrågan på kostnadsfria aktiviteter på digitala och fysiska arenor med ledarledda aktiviteter kommer att öka. Nya möjligheter för samverkan och samhandling med civilsamhället och kulturförvaltningen i syfte att tillgodose barn och ungas behov av meningsfull och innehållsrik fritid ska därför undersökas och prioriteras under planperioden. För att lyckas nå ut till flera pojkar men särskilt flickor som inte deltar i fritidsaktiviteter kommer det uppsökande och motiverande arbetet att prioriteras inom fältverksamheten. Under planperioden kommer förvaltningen även att prioritera arbetet med att anpassa fritidsaktiviteter till målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning.

En utmaning under planperioden är kompetensförsörjning och kompetensutveckling när det gäller fritidsledare. Organiserad fritidsverksamhet kräver kvalificerad personal som vill arbeta både under dag- och kvällstid. Kvalificerad personal medför även högre lönekostnader. Förvaltningen kommer under planperioden prioritera att utbildade fritidsledare stärker sin kompetens genom en komprimerad fritidsledarutbildning, alternativt om staden kan samordna en satsning för att nå ut med kompetensförsörjning till stadens alla fritidsledare.

Förvaltningen kommer under planperioden aktivt att delta i Kulturförvaltningens nya uppdrag att ansvara för samordning av stadens arbete inom verksamhetsområdet barn, kultur och fritid.

Förvaltningen kommer även att delta i Kulturförvaltningens uppdrag att tillsammans med äldreförvaltningen utreda möjligheten för en permanent modell för hur kulturaktiviteter kan riktas till äldre. Syftet är att bryta äldres isolering med kulturprogram på träffpunkter, mötesplatser och boenden.

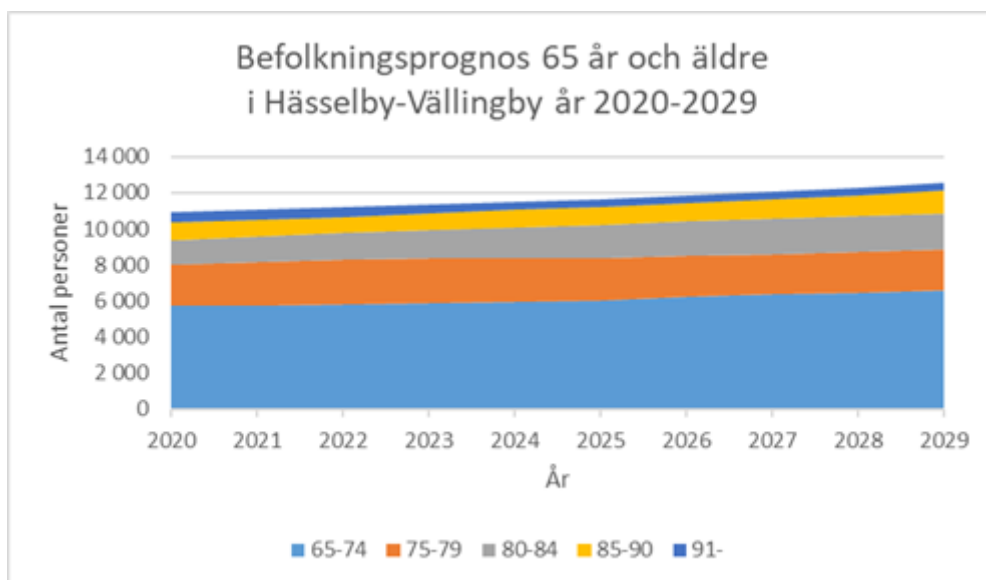
För att skapa ett framtida jämställt samhälle arbetar förvaltningen även med riktade insatser för att utjämna könsskillnader på de arenor där unga befinner sig, exempelvis att fler flickor ska delta i aktiviteter som anordnas av fritidsverksamheten. Inom fritidsverksamheten och i samverkan med skola och andra aktörer är det prioriterat att tillsammans med ungdomarna fortsätta arbetet mot våld bland unga och temadagar kring mansnormer.

Agenda 2030

Fritidsverksamheten har stor betydelse för att säkerställa hälsosamma liv och att främja välbefinnande för unga. Förvaltningen arbetar för en ökad jämställdhet genom att aktivt försöka involvera flickor i den öppna fritidsverksamheten i högre utsträckning.

Genom arbetet ovan bidrar förvaltningen till att uppfylla följande mål i Agenda 2030: Mål 3 "God hälsa och välbefinnande" för barn och unga och mål 5 "Jämställdhet".

2.3 Äldreomsorg

	65-74	75-79	80-84	85-90	91-	Totalt
Förändring År 2020- 2029	15%	-1%	43%	30%	-25%	15%

Figurerna ovan visar den prognostiserade utvecklingen av antal personer som är 65 år eller äldre mellan år 2020 och 2029 i Hässelby-Vällingby. Den största åldersgruppen är 65-74 år medan den största ökningen finns i åldersgruppen 80-84 år följt av gruppen 85-90 år. Det ger en indikation på vilket äldreomsorgsbehov som finns framöver då behovet av äldreomsorg ökar med stigande ålder.

Med en befolkning som blir allt äldre kommer behovet av insatser att öka. Det proaktiva arbetet är viktigt för att skjuta upp vårdbehovet så att den äldre klarar sig hemma eller med hemtjänst längre. Därför är det också viktigt att hemtjänsten fortsätter att utvecklas för att möta en större målgrupp. Förvaltningen kommer under planperioden att prioritera utvecklingen av hemtjänsten genom bland annat kompetenshöjningar, ökad personalkontinuitet och genom införandet av specialistteam.

Den förebyggande verksamheten med aktivitetscenter, anhörigstöd, tryggt mottagande och fixartjänst fortsätter att ha stor betydelse i det proaktiva arbetet. Arbetet med att utveckla dessa verksamheter prioriteras under planperioden. Bland annat ska ett utvecklingsarbete ske för att stärka digitaliseringsmognaden hos besökare vid aktivitetscenter. I det proaktiva arbetet ingår även att informera den äldre om vilket stöd som finns. Detta uppsökande arbete ska utvecklas under planperioden. Förvaltningen fortsätter även att samverka med regionen kring ett projekt om insatser för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre. Under planperioden ser förvaltningen även över möjligheten att samverka med andra aktörer såsom civilsamhället eller regionen.

En välfungerande samverkan och korrekt informationsöverföring säkrar trygga insatser till den enskilde. Det är också en viktig förutsättning för det tvärprofessionella teamarbetet på vård- och omsorgsboenden och möjligheten att ge en personcentrerad vård. Ett viktigt stöd för att möjliggöra en sammanhållen informationsöverföring är utvecklingen av gemensamma journalsystem för dokumentation enligt både socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar då befolkningen blir allt äldre och de äldres behov och krav på verksamheterna förändras. Äldreomsorgen behöver utvecklas för att säkerställa en god omsorg med hög kvalitet som skapar trygghet för de äldre. För att möta denna utveckling kommer förvaltningen under planperioden bland annat att prioritera kompetensutveckling av medarbetare i det svenska språket och välfärdsteknik. Förvaltningen kommer även att prioritera utveckling av digitala hjälpmedel, så som digitala inköp, smarta lås och digital nattillsyn. Digitala hjälpmedel kan bidra till ökad trygghet, självständighet och därmed en ökad livskvalitet för den äldre.

Under kommande år planerar förvaltningen för att bli en akademisk nod. Det innebär nära samarbete med universitet och högskolor, att delta i olika forskningsprojekt, implementera nya metoder för att utveckla äldreomsorgen och att ta emot studenter från vård- och omsorgsutbildningar.

En målgrupp som har ökat är yngre äldre som lever med komplex problematik. Det kan till exempel vara äldre som lider av psykisk ohälsa, har ett missbruk och ett samlarbete som sammantaget kan orsaka stora problem för den enskilde. Ett samarbete har inletts mellan förvaltningens avdelning för individ- och familjeomsorg och äldreomsorg för att utveckla en samverkansmodell med dessa brukare i centrum.

Både förvaltningen och regionens minnesmottagning ser att allt yngre äldre får demensdiagnoser. Redan nu är stadsdelsförvaltningens boenden Silviahems-certifierade. Under

planperioden planeras för att hemtjänst och förvaltningens beställarenhet ska Stjärnmärkas. Det är en utbildningsmodell som syftar till att ge medarbetarna grundläggande kunskap om demenssjukdomar och verktyg för att arbeta personcentrerat med brukaren.

Förvaltningen ser att de boende i vård- och omsorgsboende har ett allt större hälso- och sjukvårdsbehov, många boende är i behov av medicinska insatser och behovet av läkarkompetens i särskilt boende ökar. Detta framkommer även i regeringens utvärdering som har gjorts i samband med coronapandemin. Utvärderingen visar bland annat att arbetsmiljö och anställningsvillkoren inom äldreomsorgen bör förbättras och tillgången till sjuksköterske – och läkarkompetens öka. Förvaltningen kommer under planperioden att genomföra en kartläggning av arbetsmiljön för att minska antalet timanställda och förbättra arbetsvillkoren.

Corona-kommissionens utredare har i uppdrag att föreslå en äldreomsorgslag som kompletterar socialtjänstlagen och reglerar vård och omsorg till äldre. Förvaltningen följer denna utredning.

Jämställdhetsutmaningar

Jämställdhetsarbetet ska genomsyra hela äldreomsorgen. Detta innebär att metoder och arbetssätt måste tas fram under planperioden för att nå dit.

Agenda 2030

Under planperioden kommer förvaltningen att, i enlighet med handlingsplanen för Äldrevänlig stad, implementera och stärka äldreperspektivet inom flera verksamhetsområden. Äldreperspektivet ska även genomsyra förvaltningens fokusområden – trygghet, integration och innovation.

Genom arbete som beskrivs ovan bidrar förvaltningens äldreomsorg till att uppfylla följande mål i Agenda 2030: mål 1. Ingen fattigdom och mål 3. God hälsa och välbefinnande.

2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Regeringens utredning om stärkt rätt till personlig assistans för barn och personer med stora och varaktiga funktionsnedsättningar som redovisas i mars 2021, kan leda till ökade kostnader för förvaltningen. Även regeringens utredning om översyn av insatser enligt LSS och assistansersättning kan, om utredningens förslag blir lag under planperioden, leda till ökade kostnader för omställning av arbetssätt och personal.

Förvaltningen har under flera år haft ett antal individavtal utanför stadens valfrihetssystem vilket inneburit höga merkostnader för förvaltningen. Under 2020 omförhandlades merparten av dessa avtal till ersättningssystemets nivåer utan ändringar i insatsernas genomförande. Ett fåtal enskilda som idag bor i bostad med särskild service utifrån individuella avtal kommer även fortsättningsvis behöva bo utanför staden i en mer lantlig och lugn miljö. Flertalet skulle däremot kunna flytta tillbaka till Stockholm om en bostad med särskild service fanns som motsvarade den enskildes behov. Utmaningen är, och har under flera år varit, att det inte finns tillräckligt med bostäder för att täcka det behov som finns. Det är även en utmaning med variation på bostäder med särskild service då det gäller inriktning och kompetens hos personalen.

Under planperioden kommer förvaltningen prioritera att enskilda ska ges möjlighet att närma

sig arbetsmarknaden genom olika arbetsmarknadsåtgärder. Vid behov ska förvaltningen samverka med arbetsförmedling, jobbtorg, region och försäkringskassa.

Förvaltningen kommer under planperioden prioritera att öka digitaliseringsmognaden hos enskilda som bor i bostäder med särskild service. Målet är att enskilda, efter behov, önskemål och förmåga, ska kunna använda en dator i syfte att öka den enskildes delaktighet, självständighet och tillgänglighet till samhällsinformation. En digitaliseringsmognad hos enskilda är även viktig då fler digitala hjälpmedel kommer utvecklas som ett stöd i vardagen.

Agenda 2030

Förvaltningens arbete bidrar till att uppfylla följande mål i Agenda 2030: Mål 3-God hälsa och välbefinnande, Mål 5 Jämställdhet och mål 10 Minskad ojämlikhet.

Barnens rättigheter är fortsatt prioriterat under planperioden med fokus på delaktighet och möjlighet att påverka. Förvaltningen kommer bland annat att fortsätta utveckla arbetssätt och rutiner för medhandläggarskap, för att säkerställa att handläggning och beslut om insatser enligt SoL och LSS för barn med funktionsnedsättning ser till helheten kring barnets behov.

Under planperioden kommer förvaltningen även att arbeta för att erbjuda större flexibilitet i insatser som ledsagning och avlösarservice till barn och unga med funktionsnedsättning.

Jämställdhet

Under planperioden kommer förvaltningen arbeta för en högre jämställdhet mellan flickor och pojkar, kvinnor och män som är i behov av stöd och service i det dagliga livet. Prioriterat är att flickor och pojkar, kvinnor och män ska behandlas lika när det gäller vilka aktiviteter de erbjuds och får inom sysselsättning och daglig verksamhet. En uppföljning av flickor och pojkar, kvinnor och mäns upplevelse kring aktiviteter och bemötande kommer göras för att förändra arbetssätt när det finns behov av det. Flickor och pojkar, kvinnor och män ska även ha samma möjlighet till en digital utveckling för att kunna vara delaktiga och få information på lika villkor.

2.5 Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Nedanstående förändringar i lagstiftning och andra regelverk kommer innebära en omställning av arbetssätt och behov av kompetensutveckling under planperioden.

En ny socialtjänstlag kommer träda i kraft den 1 januari 2023 vilket kommer innebära att ett förebyggande perspektiv ska genomsyra hela socialtjänsten. Barnrättsperspektivet förtydligas ytterligare och den kunskapsbaserade socialtjänsten ska stärkas. Med den nya lagen kommer det vara möjligt att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning.

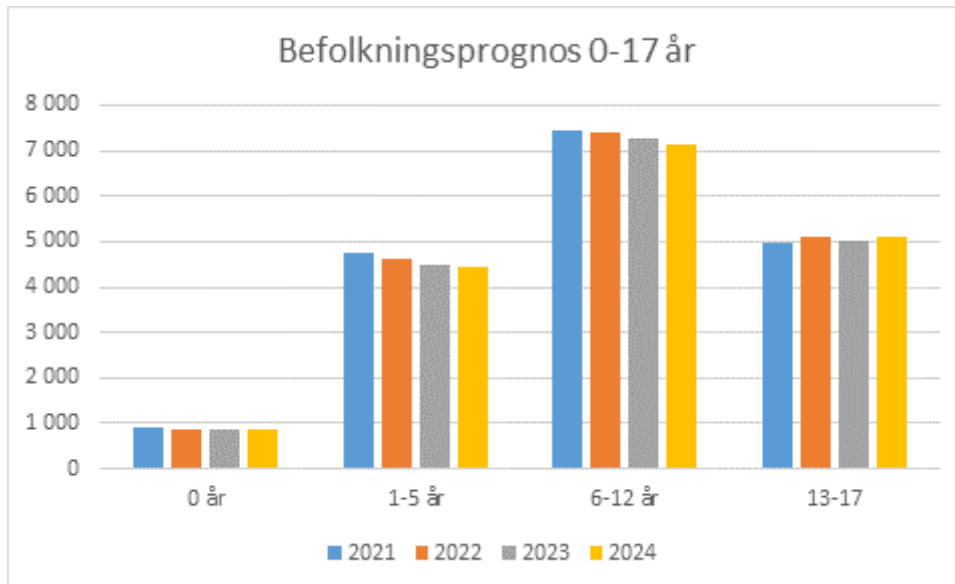
Ett stärkt barnrättsperspektiv i tvister som rör vårdnad, boende och umgänge kommer införas i föräldrabalken i början på år 2022 vilket kommer ställa andra krav på föräldrarnas delaktighet i att hitta lösningar för barnets bästa.

Regeringens 34 punkters program mot gängkriminalitet kommer att beröra förvaltningens arbete indirekt eller direkt.

Riksdagen har även uppmanat regeringen att se över lagstiftningen om tvångsvård, möjligheter till adoption istället för vårdnadsöverflyttning och uppföljning 12 månader efter

barnet/den unge flyttat hem. Uppmaningen gäller även bland annat att säkerställa jour- och familjehemmens uppdrag och uppföljning.

Barn och unga

Antalet barn och unga mellan 0-17 år prognostiseras att minska med 328 barn och unga under planperioden. Minskningen gäller de yngre barnen i åldern 0-12 år.

Förvaltningen ser flera utmaningar under planperioden. Den psykiska ohälsan ökar hos barn och unga, och förvaltningen ser ett ökat antal barn och unga med en komplex problematik som aktualiseras genom orosanmälningar. Antalet orosanmälningar har under lång tid legat högt jämfört med staden i stort. En stor utmaning är även att erbjuda barn och ungdomar med ett riskbeteende och kriminalitet snabba insatser i ett tidigt skede för att bryta en negativ utveckling. Förvaltningen ser att riskbeteenden och kriminalitet går allt längre ned i åldrarna och det är en utmaning att i samverkan med region, polis, föräldrar och skola arbeta förebyggande och ge barn och unga rätt insatser i rätt tid inom de lagrum som finns idag. Förvaltningen ser även att det förebyggande arbetet för att inte unga ska tvingas in i kriminalitet av organisatörer för de gängkriminellas verksamhet behöver utvecklas under planperioden.

För att möta dessa utmaningar kommer förvaltningen under planperioden fortsätta arbeta aktivt med att ge stöd i föräldraskapet på både grupp och individnivå genom exempelvis föräldraskapsgrupper och hembesöksprogram. Under 2022 implementeras ett brottsförebyggande föräldrastöd.

Att unga klarar skolan och blir behöriga till gymnasiet är en viktig skyddsfaktor. Under planperioden kommer förvaltningen därför att prioritera det skolsociala arbetet i form av bland annat närvaroprogrammet.

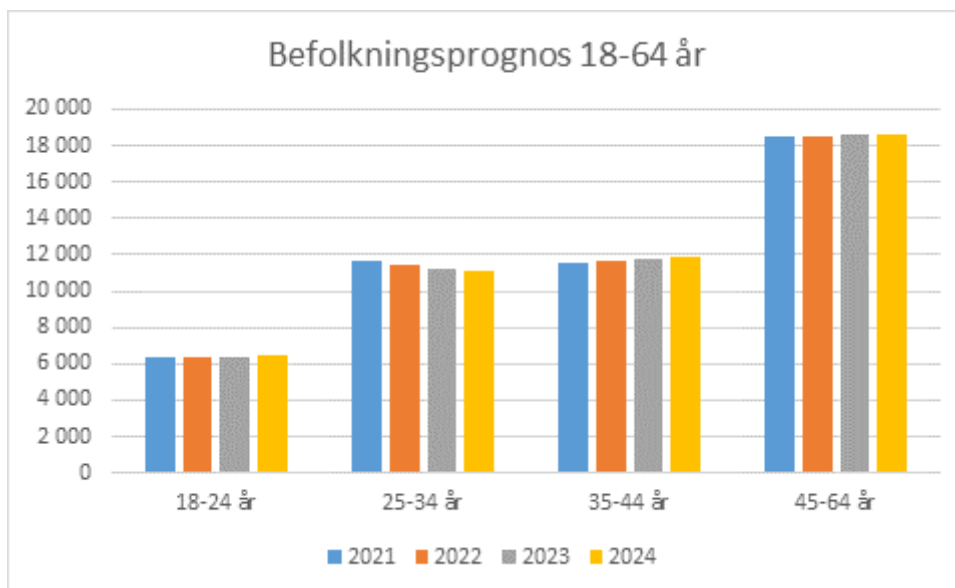
För att ge barn och unga i behov av särskilt stöd ett samordnat stöd kommer samverkan och samhandling mellan förskola, skola, regionen och socialtjänsten genom BUS att fortsätta stärkas under planperioden.

Arbetet med att ge snabbare insatser i ett tidigt skede till barn och unga med ett riskbeteende

och eller kriminalitet i samverkan med polisen, skolan och hemmet är av högsta prioritet. Därför ska det förebyggande arbetet utvecklas för att förhindra att unga dras eller lockas in i kriminalitet. Innovationssatsningen Modell för tidigt socialt stöd, med målet att barn och unga ska få stöd i ett tidigt skede kommer därför att fortsätta under planperioden. Syftet med satsningen är att genom nya arbetssätt, metoder och insatser nå ut till flera barn och unga och deras familjer, bryta en negativ utveckling med sociala problem samt öka familjens och samarbetspartners tillit till socialtjänsten.

För att verka för en god psykisk hälsa och att förebygga kriminalitet och missbruk kommer förvaltningen under planperioden att genomföra ytterligare en innovationssatsning i form av sociala utfallskontrakt. Genom sociala utfallskontrakt, där ersättning utgår utifrån uppnådda resultat, förstärks och breddas förvaltningens insatser för unga i högstadiet inom områdena skola, fritid och familj.

Förvaltningen ser en stor utmaning med att under planperioden kunna rekrytera tillräckligt med familjehem och då särskilt familjehem som har kunskap om barn och unga med komplexa behov. Förvaltningen måste idag ha kvar barn och unga i jourhem längre tid än vad som är regel för placering i jourhem vilket också innebär att barnet eller den unge hinner rota sig i jourhemmet för att sedan behöva flytta. Förvaltningen ser ett stort behov av en stadsövergripande satsning avseende rekrytering av familjehem, och då särskilt för målgruppen barn och unga med komplexa behov.

Under planperioden har förvaltningen en befolkningsökning som visar på en minskat antal invånare i åldersgruppen 25-34 år och endast en liten ökning i de övriga åldersgrupperna. I åldern 25-34 år minskar antalet invånare enligt prognos med drygt 600 personer medan invånare i åldersgruppen 35-64 år ökar med 512 personer. Sammantaget prognostiseras befolkningsmängden för åldersgruppen 18-64 år vara oförändrad under planperioden.

Trots att befolkningsmängden ligger kvar på samma nivå under planperioden, behöver förvaltningen arbeta för att ta fram mer effektiva insatser, förebyggande och biståndsbedömda, som ger hållbara resultat över tid för de invånare som behöver stöd av

socialtjänsten. För att möta denna utmaning kommer förvaltningen att införa metoden Design Thinking. Metoden innebär att den person som tar emot en insats själv är med och utformar stödet eller insatsen. Genom att arbeta med flexibel och individuell utformning av stödet ökar chansen att stöd och insatser får de effekter som den enskilde efterfrågar.

Missbruk

Inom målgruppen vuxna med ett missbruk har en övervägande del en samsjuklighet i form av psykisk ohälsa, och förvaltningen ser att denna målgrupp ökar. Förvaltningen ser även att missbruk och psykisk ohälsa hos vårdnadshavare är en vanlig bakomliggande orsak till inkomna orosanmälningar rörande barn och unga. En utmaning är att möta den enskilde i ett tidigt skede innan missbruket har fått stora negativa följder. För att möta denna utveckling ska de insatser som ges utgå ifrån ett helhetsperspektiv i samverkan mellan förvaltningens olika verksamheter. Bland annat kommer förvaltningen att stärka det familjeorienterade arbetssättet och utveckla samverkan och samhandling mellan externa aktörer som region, bostadsförmedling, arbetsförmedling och jobbtorg. Förvaltningen kommer under planperioden även att prioritera framtagande av uppsökande arbetssätt för att tidigt möta den enskilde som drabbats av missbruk där anhörigstödet ingår. De samverkansstrukturer som redan finns ska utvecklas för att även innefatta ett förebyggande arbete.

Under planperioden fortsätter arbetet med att erbjuda ett stadigvarande boende genom Bostad Först i arbetet med att komma ur missbruket.

Socialpsykiatri

Förvaltningen befarar att personer med psykisk ohälsa kommer att öka till följd av effekterna av pandemin. Det är prioriterat att möta detta behov i ett tidigt skede.

Utifrån de utmaningar förvaltningen ser med en befarad ökad psykisk ohälsa och ett ökat antal enskilda som har komplexa behov utifrån psykiatrisk problematik och/eller missbruksproblem, kommer förvaltningen under planperioden att prioritera samverkan externt och internt för att kunna ge rätt insatser. Förvaltningen kommer även att verka för funktionshöjande insatser i samverkan med regionen. För att kunna ge enskilda möjlighet att närma sig arbetsmarknaden kommer förvaltningen satsa på att utveckla flexibla, individanpassade åtgärder och aktiviteter som kan leda till sysselsättning.

Sociala insatsgruppen, SIG

Förvaltningen ser en stor utmaning med att förebygga rekrytering till kriminalitet bland unga vuxna och kommer att prioritera samverkan med polis och kriminalvård för att få enskilda motiverade att lämna det kriminella livet.

Under planperioden fortsätter anhörigstödet att utvecklas då förvaltningen ser anhöriga som en viktig resurs i motivationsarbetet och i stödet till den enskilde för att bibehålla motivationen till att lämna kriminaliteten och se möjligheten till andra livsval. Tillsammans med polis och kriminalvård kommer förvaltningen samverka med andra stadsdelsförvaltningar och närliggande kommuner då olika kriminella grupperingar rör sig mellan olika områden och kommuner

Hemlöshet och vräkningsförebyggande arbete

En utmaning är att minska antalet hemlösa invånare i stadsdelsområdet. Antalet hemlösa har inte minskat utan ligger kvar på samma nivå som vid senaste hemlöshetsmätningen 2018. Det

är under planperioden särskilt prioriterat att minska antalet hemlösa kvinnor då de har en särskilt utsatt situation i sin hemlöshet. Antalet hemlösa kvinnor har ökat med fyra procentenheter sedan den senaste hemlöshetsmätningen 2018.

Flertalet av de hemlösa har en missbruksproblematik och/eller psykisk ohälsa. Förvaltningen kommer därför att prioritera arbetet med stadigvarande boendelösningar i form av Bostad först och tränings- och försökslägenheter. Förvaltningen kommer att samverka med civilsamhällets volontärverksamheter för att kunna nå fler personer i hemlöshet och med en missbruksproblematik och/eller psykisk ohälsa.

Under 2020 har antalet meddelanden om avhysningar och vräkningar som berör barn ökat. Förvaltningen har under rådande pandemi samverkat med hyresvärdar och bostadsbolag men uppsökande hembesök har ersatts av telefonsamtal och brev, vilket till viss del försvårat kontakten. Få barn har dock varit närvarande då vräkningen genomförts och flera familjer hade redan flyttat vidare då vräkningen skulle genomföras

Ytterligare en prioritering under planperioden är därför att utveckla förebyggande arbetssätt för att fånga upp personer innan meddelanden om avhysning inkommer till förvaltningen. Även samverkan med bostadsbolag och hyresvärdar ska stärkas i syfte att motverka att människor bor under osäkra boendeförhållanden. I det förebyggande arbetet kommer förvaltningen prioritera ett anhörigstöd och samverkan med region och övriga relevanta aktörer för att bryta en negativ spiral. Förvaltningen kommer även, utifrån barns rätt till en trygg uppväxt och skolgång, att prioritera att barnfamiljer har ett stadigvarande boende.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Förvaltningen ser inte att antalet våldsutsatta ökat under pandemin. Förvaltningens analys är att pågående pandemi påverkar möjligheterna för våldsutsatta att ta kontakt för stöd och hjälp, men att verksamheten kan förvänta sig ett ökat antal våldsutsatta och våldsutövare som kommer att behöva stöd utifrån våld i nära relation och hedersrelaterat tryck framåt. Pågående pandemi minskar även möjligheten för förvaltningen att komma i kontakt med våldsutövare och få dessa remitterade till Relationsvåldscentrum i syfte att våldet ska upphöra.

Förvaltningen kommer under planperioden förstärka samverkan med civilsamhället för att öka våldsutsattas möjligheter till kontakt och stöd och under planperioden kommer förvaltningen att prioritera att komma i kontakt med fler våldsutövare. Det gäller alla som utövar våld i nära relation inklusive hedersrelaterat våld.

För placerade barn och unga, där orsaken till placeringen är en annan än våld i nära relation, har förvaltningen börjat ställa frågor kring tidigare våldsutsatthet. Övervägande del av barnen och ungdomarna har erfarenhet av våld i nära relation. Förvaltningen kommer därför under planperioden prioritera att erbjuda placerade barn och unga, som varit utsatta för våld i nära relation, stöd och behandling. Relationsvåldscentrum kommer även att ta emot barn framöver för samtal kring våld i nära relation.

Agenda 2030

Under planperioden kommer förvaltningen arbeta för att utjämna könsskillnader mellan flickor och pojkar samt kvinnor och män. Barnens rättigheter till trygga och jämlika uppväxtvillkor samt barn, unga och vuxnas jämlika livsvillkor är särskilt prioriterat. Barn, unga och vuxna ska få förebyggande och tidiga insatser i syfte att under uppväxten, och som vuxen, leva ett liv utan våld, kriminalitet, ekonomisk utsatthet, osäkra boendeförhållanden och

psykisk och fysisk ohälsa. Förvaltningens individ- och familjeomsorg bidrar till att uppfylla följande mål i Agenda 2030: 1.Ingen fattigdom, 3.God hälsa och välbefinnande, 5. Jämställdhet, 10. Minskad ojämlikhet, 16. Fredliga och inkluderande samhällen.

Jämställdhet

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utjämna könsskillnader mellan flickor och pojkar samt kvinnor och män med riktade insatser. Flickor och kvinnor är överrepresenterade vad gäller utsatthet för våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Det är prioriterat att utveckla det våldsförebyggande arbetet i enlighet med stadens strategi mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen arbetar även motiverande för att exempelvis få fler män att delta i föräldraskapsstöd.

2.6 Stadsmiljöverksamhet

Omvärldsfaktorer

Ökad exploatering av mark för bostadsbyggande inom stadsdelsområdet innebär att fler nyttjar park- och naturområden, strandbad och plaskdammar. Detta medför ett ökat slitage med ökade kostnader för skötsel och underhåll som följd.

Anslagna medel för drift och underhåll har under många år varit oförändrade vilket innebär att förvaltningen får svårt att möta behovet av de drifts- och underhållsbehov som finns för genomförda investeringar samt för skötsel av park- och naturområden. Parkinvesteringsmedel som används för upprustning och nyanläggning av lekutrustning och lekplatser har inte mötts av motsvarande anslag för drift och underhåll. Anslagen för skötsel av Grimsta naturreservat meddelas sent och varierar i belopp mellan åren, vilket försvårar långsiktig planering.

Förvaltningen ser ett stort behov av en revidering av stadens fördelningsmodell avseende medelstilleddelning för skötsel av park- och naturområden. Vissa grönytor kräver mer skötselintensiva åtgärder, exempelvis i naturreservat, inom anlagda parker samt bostadsnära naturmark. Vid den årliga redovisningen av stadsdelsområdets skötselarealer bör det därför vara möjligt att indela de angivna skötselytorna i olika skötselklasser som representerar olika kostnadsnivåer. Det är önskvärt att skötselkostnaderna för naturreservat ska ingå i ordinarie budget för en långsiktig planering och skötsel i enlighet med stadens handlingsplan för biologisk mångfald.

Prioriteringar

Förvaltningen samverkar kontinuerligt med exploaterings- stadsbyggnads- och trafikkontoret samt övriga berörda förvaltningar och bolag. Syftet är att inkludera lokala behov i stadens planprocesser med målet att uppnå en hållbar stadsutveckling inom stadsdelsområdet. Att utveckla ett mer differentierat utbud av parker och naturområden som kompletterar varandra och samtidigt klarar ökat slitage från en växande befolkning är en central uppgift. Genom att skapa attraktiva stråk och parkfunktioner med exempelvis utomhusgym, lek- och mötesplatser, ökar förutsättningarna för välbefolkade, trygga, generationsöverskridande och upplevelserika miljöer. Trygghets- och tillgänglighetsanpassade åtgärder prioriteras i samtliga projekt.

Planering och skötsel sker med utgångspunkt från den lokala parkplanen samt stadens

handlingsplan för biologisk mångfald. Behov av förbättringar i befintlig blå- och grönstruktur identifieras med syfte att stärka den biologiska mångfalden.

Prioriterade satsningar bidrar särskilt till följande globala mål enligt Agenda 2030: nr.3 ”Hälsa och välbefinnande”, nr.6 ”Rent vatten och sanitet”, nr.7 ”Hållbar energi för alla”, nr.11 ”Hållbara städer och samhällen”, nr.12 ”Hållbar konsumtion och produktion”, nr.13 ”Bekämpa klimatförändringarna”, nr.14 ”Hav och marina resurser” samt nr.15 ”Ekosystem och biologisk mångfald”.

Investeringar i park- och naturområden

Förvaltningen ansöker årligen via trafikkontoret om investeringsmedel för större projekt. Trafikkontoret föreslår årligen tilldelning av investeringsmedel som beslutas av kommunfullmäktige och som sedan fördelas i nästkommande års budget.

Utifrån årets ansökan är sex investeringsprojekt utvalda för perioden 2022-2024:

1. Utveckling av strandbaden, totalt för perioden 0,3 mnkr.
2. Utveckling av strandpromenaden Strandliden, totalt för perioden 0,3 mnkr.
3. Gestaltungsprogram och utveckling av Starboparken, totalt för perioden 9 mnkr.
4. Asfaltering av gång- och cykelvägar, totalt för perioden 4,9 mnkr.
5. Gångväg i trä, Riddersvik, totalt för perioden 3,5 mnkr.
6. Anlägga en konstfrusen isbana vid Grötfatet, totalt för perioden 9,7 mnkr.

2.7 Ekonomiskt bistånd

Det har under det senaste året varit en ökad arbetslöshet i stadsdelsområdet, framförallt i åldrarna 18-24 år och 35-44 år vilket till stor del kan anses beror på rådande pandemi. Trenden med en ökad arbetslöshet kommer att vara svår att bryta om inte pandemin avtar under året. I stadsdelsområdet är 50 procent av de arbetslösa födda i land utanför Europeiska unionen (EU) och övriga Europa vilket är 12 procentenheter högre än i staden i stort. Ohälsotalet är högre i stadsdelsområdet jämfört med innerstaden och ligger i åldern 55-65 år, cirka 15 procent högre än i innerstaden. Andelen ungdomar, med utländsk bakgrund och som är behöriga till gymnasiet, ligger drygt 10 procent lägre än för innerstaden. Medelinkomsten är cirka 60 tkr lägre för invånarna stadsdelsområdet jämfört med innerstaden och kvinnorna ligger cirka 100 tkr lägre i årsinkomst än männen.

Trots rådande pandemi har förvaltningen sett en något minskad andel invånare med ekonomiskt bistånd. Förvaltningens analys är att arbetslösa invånare fortfarande har ersättning från arbetslöshetskassa eller är i program med aktivitetsstöd. Även andelen barn som lever i familj med ekonomiskt bistånd har minskat något under 2020 vilket beror på att fler föräldrar har fått en egen försörjning. Förvaltningen har således inte sett någon effekt av rådande pandemi när det gäller behov av ekonomiskt bistånd. Det råder dock en osäkerhet kring hur pågående pandemi kommer att påverka framtida arbetslöshet och behovet av ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen ser samtidigt en förskjutning mot fler personer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Andelen kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd har länge legat något högre än andelen män med långvarigt ekonomiskt bistånd. Förvaltningen ser en utmaning med att få fler kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden motiverade till att börja studera eller påbörja aktiviteter för att närma sig arbetsmarknaden.

Under planperioden är därför en fortsatt minskning av andelen invånare med ekonomiskt bistånd prioriterat och då särskilt kvinnor som står långt från arbetsmarknaden och unga vuxna som behöver komma i arbete eller studier för att inte bli beroende av ekonomiskt bistånd under en längre tid. Förvaltningen kommer även att prioritera att få fler utlandsfödda unga att studera för att få bättre möjligheter på arbetsmarknaden i vuxen ålder.

Under planperioden kommer det uppsökande och motiverande arbetet och en stärkt samverkan med regionen, försäkringskassa, arbetsförmedling och jobbtorg att prioriteras. En del i det uppsökande arbetet är förvaltningens stadsdelsmammor som arbetar med att motivera till aktiviteter som ska leda till en egen försörjning. Stadsdelsmammorna är också ett stöd i kontakt med olika myndigheter. Arbetssättet med stadsdelsmammorna och de goda resultat som det stödjande och motiverande arbetet har medfört har spridit sig till andra förvaltningar inom staden och även till andra kommuner i landet.

För att möta framtida krav på tillgänglighet och enkelhet i kontakten mellan invånare och socialtjänst kommer förvaltningen arbeta för en ökad digitalisering. Detta sker bland annat genom samverkan med Openlab för att dra nytta av välfärdsteknikens framsteg och för att öka digitaliseringsmognaden hos socialtjänstens klienter.

Agenda 2030

Förvaltningen kommer under planperioden arbeta för att fler invånare ska komma i självförsörjning. Arbetet för att utjämna könsskillnader mellan kvinnor och män är prioriterat.

Förvaltningen beaktar barnens situation i ärenden där familjer har ekonomiskt bistånd, genom att föra samtal med föräldrar om barnens ekonomiska villkor vid försörjningsstöd och hur det påverkar barnens uppväxtvillkor. Förvaltningens olika enheter samverkar för att uppmärksamma barns ekonomiska villkor.

Förvaltningen bidrar därmed till att uppfylla mål 1,5 och 10 i Agenda 2030.

Jämställdhet

Förvaltningen arbetar för en ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män genom att prioritera kvinnor, och då särskilt utlandsfödda kvinnor, som står långt från arbetsmarknaden till olika arbetsmarknadsinsatser för att närma sig ett lönearbete. Kvinnors utsatthet och behov ska särskilt beaktas vid mottagandet av nyanlända. I samhällsvägledningen för nyanlända ingår bostadsvägledning och information om vikten av att barn går i förskola och skola för att föräldrarna, och då särskilt kvinnorna, ska kunna tillgodogöra sig etableringsinsatser. Romska kvinnors utsatthet och ekonomiska situation ska särskilt beaktas i ärenden som rör ekonomiskt bistånd.

2.8 Arbetsmarknadsåtgärder

Under planperioden prioriterar förvaltningen att fler invånare ska närma sig arbetsmarknaden. Många som inte står till arbetsmarknaden förfogande idag, gör det av sociala och/eller medicinska skäl. Det finns även personer med funktionsnedsättning som har ersättning från försäkringskassan, men vill närma sig arbetsmarknaden och gå från daglig verksamhet/sysselsättning till ett arbete. Förvaltningen prioriterar därför en fortsatt samverkan och samhandling med region, försäkringskassa, arbetsförmedling och jobbtorg för att fler som står långt från arbetsmarknaden, genom anpassade anställningsformer, ska kunna närma sig

ett arbete och få en arbetslivserfarenhet.

Prioriterat under planperioden är även det motiverande och stödjande arbetet med case managers, som arbetar för att den enskilde ska komma ut i arbete eller studier. Detta arbete ska fortsätta att utvecklas för att på ett effektivt sätt möta de behov som målgrupperna för insatserna har.

Jämställdhet

Förvaltningen arbetar för att utlandsfödda kvinnor, som står långt från arbetsmarknaden ska vara prioriterade till olika arbetsmarknadsinsatser för att närma sig ett lönearbete.

2.9 Övrigt

Kompetensförsörjning

Förvaltningen behöver attrahera, anställa och behålla medarbetare med rätt kompetens samtidigt som god kvalitet ska upprätthållas och vidareutvecklas.

I början av 2021 hade förvaltningen 1661 månadsanställda medarbetare varav 86 procent kvinnor och 14 procent män. 249 medarbetare är i åldersintervallen 60-68 år, vilket innebär att minst 15 procent av förvaltningens medarbetare kommer att gå i pension under den närmaste sjuårsperioden. Andelen medarbetare i åldern 60-68 år varierar mellan olika befattningar enligt nedan. Cirka 25 procent av förvaltningens chefer inom olika nivåer är i åldersintervallet 60-67 år. Enheterna svarar för att i sina kompetensförsörjningsplaner för verksamheten identifiera nyckelfunktioner och hur dessa vid behov kan ersättas.

Förvaltningen har också medarbetare som deltar i det stadsgemensamma programmet för framtida chefer. Förvaltningen bedömer också att det finns ett behov att se över kompetensförsörjning med anledning av att många chefer befinner sig i åldersintervallet 60-68 år.

Befattning	Antal i åldern 60-68 år	Andel i åldern 60-68 år
Barnskötare	29	8 %
Biståndshandläggare	5	8 %
Boendestödjare	6	16 %
Enhetschef	6	29 %
Bitr enhetschef	6	18 %
Rektor förskola	1	9 %
Förskollärare	31	14 %
Bitr rektor förskola	2	15 %
Sjuksköterska	4	17 %
Socialsekreterare	10	6 %
Undersköterska	37	18 %
Vårdare	24	23 %
Vårdbiträde	18	25 %

De kommande årens pensionsavgångar bidrar till ett stort rekryteringsbehov av framför allt chefer, rektorer och förskolelärare men även vårdare, vårdbiträden, sjuksköterskor,

undersköterskor och boendestödjare är yrkesgrupper som har stora pensionsavgångar. Även om antal och andel medarbetare i åldern 60-68 år i gruppen förskollärare ligger något lägre är det fortfarande en relativt hög andel som snart går i pension. Personalomsättningen i förvaltningen är i nivå med stadens och har under 2020 minskat jämfört med 2019.

Inom äldreomsorgen är pensionsavgångarna relativt stora. I dagsläget finns en viss övertalighet avseende undersköterskor och vårdbiträden och personalomsättningen är också relativt låg i dessa verksamheter. Bedömningen är därför att rekryteringsbehoven under den närmaste treårsperioden är små. Däremot kommer det under planperioden finns ett rekryteringsbehov av sjuksköterskor då en stor andel av förvaltningens sjuksköterskor förväntas gå i pension under de kommande åren. En kartläggning i syfte att öka antalet tillsvidareanställningar och minska ofrivillig deltid kommer att genomföras under perioden.

Under planperioden ser förvaltningen en utmaning gällande rekrytering och kompetensförsörjning för socialsekreterare inom avdelningen för barn och unga. Förvaltningen har de senaste åren haft stora utmaningar med att rekrytera erfarna socialsekreterare samtidigt som antalet orosanmälningar fortsätter att öka. Förvaltningen ser även en utveckling mot att de familjer som kommer i kontakt med socialtjänsten har komplexa behov som kräver samordning av stöd och insatser från flera olika aktörer. Detta medför bland annat att nyanställda behöver mycket stöd och arbetsledning i det dagliga arbetet, vilket är resurskrävande. För att möta denna utveckling ska förvaltningen under planperioden fortsätta arbetet enligt den framtagna handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare, och särskilt satsa på att utveckla nya arbetssätt för att fler erfarna socialsekreterare ska välja att arbeta inom socialtjänsten för barn och unga.

Inom befattningarna vårdare, vårdbiträden och boendestödjare har förvaltningen en förhållandevis stor andel medarbetare i åldersgruppen 60-67 år. Det innebär att det kommer finnas ett löpande rekryteringsbehov inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri under planeringsperioden.

Närvarande ledarskap och medarbetarskap

Ett närvarande ledarskap är en viktig framgångsfaktor för att säkra kompetensförsörjningen och hälsosamma arbetsplatser. På en sådan arbetsplats arbetar förvaltningens chefer aktivt med att stödja medarbetarna i att utveckla och omsätta idéer och förslag till konkreta verksamhetsförbättringar. Förvaltningens arbete med att stärka chefers kompetens och förutsättningar för sitt chefsuppdrag kommer därför att fortgå och prioriteras under planeringsperioden.

Förvaltningen behöver fortsätta med att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare, satsa på kompetensförsörjning och karriärvägar, för att få personal att stanna i förvaltningen. En utmaning inom både socialtjänst och äldreomsorg är att man upplever att målgruppen har förändrats mycket de senaste åren i riktning mot allt mer komplexa behov. Det handlar exempelvis om klienter med försörjningsstöd i många år, risk för befäst utanförskap, ökad andel med missbruk och funktionsnedsättning, samsjuklighet och målgruppen äldre som ökar i antal och ålder. De mer komplexa behoven kräver förändrade arbetssätt och breddad kompetens hos medarbetare inom såväl utförar- som beställarverksamheter. Det kräver också en ökad samverkan mellan och inom förvaltningens olika avdelningar. Förvaltningen bedömer att det finns behov av att ta fram nya arbetssätt och därför kommer en projektgrupp tas fram i syfte att arbeta med frågan. Som en del i att möta dessa utmaningar kommer förvaltningens

verksamheter inom socialtjänsten också att satsa på systemteoretisk utbildning.

Arbetsmiljö och hälsa

Förvaltningens sjukfrånvaro har under 2017 och 2018 sjunkit markant från en högsta nivå på drygt 8,5 procent våren 2017 till 6,6 procent vid utgången av 2019. Till följd av utbrottet av covid-19 har den sedan flera år positiva utvecklingen gällande sjukfrånvaron brutits. Vi ser att rådande riktlinjer gällande Covid-19, att stanna hemma vid minsta förkylningssymptom samt 2 symptomfria dagar fortsätter att påverka främst korttidsfrånvaron samt den totala sjukfrånvaron. Förvaltningen uppmäter för utgången av 2020 en sjukfrånvaro på 9,09 procent, vilket är högre än nivåerna under 2017. Den här utvecklingen går även att se hos de andra stadsdelsförvaltningarna. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är viktigare än någonsin och kommer fortsätta att vara högt prioriterat under planeringsperioden.

Historiskt har skillnaden mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro varit stor men har minskat från 5,9 procentenheter 2016 till 3,7 procentenheter 2019. Under 2020 har skillnaderna fortsatt minska och är nu bara 2 procentenheter. Förvaltningens analys till varför skillnaden minskat så pass mycket under pandemin är att en stor andel av männen återfinns i befattningar och verksamhetsområden där hemarbete inte är möjligt. Under pandemin har vi tydligt kunnat se att det finns en korrelation mellan möjligheten till hemarbete och lägre korttidsfrånvaro.

Modernisering av sociala system

Projekt Modernisering av sociala system beslutade i februari 2021 att avbryta införandet av Esset i sin nuvarande form, och istället övergå till modernisering av nuvarande sociala system för att kunna genomföra projektet inom gällande tidsplan och budget. Projektet ska ta fram en ny projektplan till sommaren 2021, och det pågår för närvarande flera utredningar, där en av dem handlar om "Tekniska möjligheter och begränsningar i nuvarande sociala system på kort och lång sikt". Det finns en stor osäkerhet om den nya inriktningen kommer att realisera de nyttoeffekterna som projektet syftade till att uppnå i början. Projektets vision och mål har varit starkt sammanlänkad med stadens handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Förvaltningen ser att arbetet utifrån handlingsplanen kommer att påverkas negativt och kan leda till sämre förutsättningar för förvaltningens utvecklingsarbete och handläggarnas arbetssituation.

Den nya inriktningen kommer att behöva verksamheternas engagemang, men då det troligtvis inte kommer att resultera i en större införandeprocess kommer det inte att krävas lika stora personella resurser från förvaltningen.

Integration

Integration är ett fokusområde för förvaltningen vilket innebär att integrationsarbetet ska genomsyra alla förvaltningens verksamheter. Under planperioden kommer ett arbete för att öka samverkan internt och involvera fler verksamheter i integrationsarbetet att ske.

En utmaning under planperioden är nyanlända som går ur etableringen utan att vara självförsörjande eller ha löst bostadsfrågan vilket, utöver konsekvenser för målgruppen, innebär ökade kostnader för förvaltningen i form av ekonomiskt bistånd. Förvaltningen prioriterar samverkan med civilsamhället och med näringslivet och har gått med i integrationspakten för att stärka samverkan med externa aktörer ytterligare. Förvaltningen kommer under planperioden att prioritera samhällsvägledning och bostadsvägledning i ett tidigt skede under etableringen. Arbetet med att fler föräldrar ska anmäla sina barn till

introduktionsförskola fortsätter. Fler föräldrar ska på så sätt kunna ta del av samhällsvägledning och ta del av aktiviteter för att närma sig arbetsmarknaden. Förvaltningen kommer även under planperioden prioritera att de som har långvarigt ekonomiskt bistånd ska närma sig arbetsmarknaden. En viktig resurs för detta är stadsdelsmammorna som aktivt söker upp kvinnor samt arbetar på uppdrag i enskilda ärenden. Det är även viktigt att andelen unga med utländsk bakgrund och med behörighet till gymnasiet ökar. Förvaltningen kommer arbeta för att fler ska ta del av närvaroprogrammet och därmed öka förutsättningen för godkända betyg.

Förvaltningen arbetar långsiktigt för att nyanlända ska bygga ett nätverk i Sverige för att påskynda språkutveckling och närma sig arbetsmarknaden. I samband med detta satsar förvaltningen under planperioden på mentorskap genom att erbjuda chefer och medarbetare i förvaltningen, samt representanter från politiken, näringslivet och civilsamhället möjligheten att ställa upp som mentor för en nyanländ. Mentorskapssatsningen görs i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter Stockholmsmentor (del av integrationspakten) och Jobbtorg Vällingby.

Trygghet

Trygghet är ett av förvaltningens fokusområden vilket innebär att trygghetsarbetet ska genomsyra alla förvaltningens verksamheter och samverkan och samhandling kring trygghetsfrågor internt och externt ska prioriteras och stärkas.

2020 års trygghetsmätning visar en förbättring på i stort sett alla parametrar jämfört med tidigare trygghetsmätningar, men Hässelby-Vällingby ligger fortfarande betydligt sämre än staden i sin helhet på ett antal indikatorer och generellt sett har otryggheten i stadsdelsområdet ökat sedan 2008. Bland annat framgår att 13 % av invånarna, om de fick välja fritt, skulle flytta på grund av otrygghet, vilket är mer än dubbelt så många som i staden i sin helhet. Förvaltningens analys är att otryggheten breder ut sig, vilket blir särskilt tydligt i en jämförelse över tid för perioden 2008-2020. Av denna jämförelse framgår att socioekonomiskt starka områden som Kälvesta, Nälsta och Hässelby villastad, upplever en större otrygghet och parallellt ser förvaltningen också att drogförsäljningen ökar i dessa områden. Förvaltningen tar med dessa utmaningar i arbetet med att utveckla tryggheten under planperioden.

Vidare ser förvaltningen utmaningar i resultatet från trygghetsmätningen utifrån ett jämställdhetsperspektiv, dels ifråga om våld i nära relation men även vad gäller upplevd otrygghet utomhus. Exempelvis är det 50 procent fler kvinnor än män som svarar att de undviker en eller flera platser i området där de bor.

För att möta dessa utmaningar kommer förvaltningen under planperioden att prioritera att utveckla samverkan med civilsamhället, bland annat inom ramen för platssamverkan. Särskilt ska samverkan stärkas med föreningar och organisationer i syfte att öka den upplevda och faktiska tryggheten i stadsdelsområdet.

Under planperioden ska förvaltningen även prioritera att se över och utveckla strukturerna för arbetet med trygghetsrådet, för att säkerställa uppföljning och effekter av trygghetsarbetet.

Platssamverkan

Utifrån den centrala samverkansöverenskommelsen med polisen att ett av de prioriterade samverkansområdena är riktat arbetet mot avgränsade platser och utsatta områden och målet

att Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i, bedriver förvaltningen platssamverkan kring Hässelby torg. Sedan september 2020 sker platssamverkan även kring Vällingby centrum. När det gäller öppen försäljning av droger har alla stadsdelar i stadsdelsområdet utom Hässelby gård ett sämre resultat i trygghetsmätningen jämfört med föregående mättillfälle. Förvaltningen kan konstatera att kraftsamlingen kring Hässelby torg inom ramen för platssamverkan gett resultat men även medfört att drogförsäljningen flyttat till andra platser i stadsdelsområdet, vilket även stöds av Polisens statistik och senast genomförda trygghetsmätning. Förvaltningen ser också en ökad orolighet i andra delar av stadsdelsområdet som till exempel mer ordningsstörande beteende av ungdomar ibland annat Åkermyntans centrum och Råcksta. Samverkan har inletts kring båda dessa områden och kommer att utvecklas under planperioden.

Förvaltningen har inte möjlighet att inleda platssamverkan kring alla områden utan försöker hitta andra samverkansformer kring dessa platser. En av utmaningarna under planperioden är att få till stånd koordinerade insatser på fler geografiska platser. Utveckling av alternativa samarbetsformer kring specifika platser är något som kommer att prioriteras för att möta denna utmaning.

Samverkan med näringslivet

Förvaltningens samverkan med näringslivet inriktas framför allt på trygghet, arbetsmarknad och integration.

Det lokala näringslivet har blivit mer involverat inom ramen för det arbete som bedrivs inom platssamverkan och arbetet med att involvera dessa aktörer ytterligare fortsätter. Bland annat pågår ett arbete med att initiera så kallad skoldockning på ett antal skolor. Skoldockning syftar till att företag, skolor och civilsamhälle ska samverka kring frågor som inte omfattas av redan existerande samverkansformer. Det kan exempelvis röra sig om personer som kommer från företag och föreläser om hur de blev företagare eller banker som föreläser om privatekonomi.

Integrationsfrågor är ett annat område där samverkan med näringslivet kommer att prioriteras, bland annat med målsättningen att ge nyanlända relevant erfarenhet för att bli attraktiva på arbetsmarknaden. Arbetet med att involvera det lokala näringslivet i förvaltningens integrationsinsatser ska därför prioriteras under planperioden. Vidare ska förvaltningen under planperioden utveckla nya arbetssätt för att öka samverkan med näringslivet.

Innovation och effektiva arbetssätt

Innovation är ett av förvaltningens fokusområden vilket innebär att arbetet är prioriterat och ska synliggöras i förvaltningens alla verksamheter.

För att möta framtidens utmaningar och bidra till en hållbar ekonomisk och social utveckling behöver förvaltningen utveckla sin innovationsförmåga. En utmaning är att skapa en stödjande struktur för innovationsarbetet och möjliggöra för ett förändrat förhållningssätt kring att tänka och pröva nytt som leder till nytta för våra invånare.

Under planperioden kommer förvaltningen därför att prioritera att skapa en stödjande struktur för innovationsarbetet. En del i detta arbete är att genomföra en kartläggning av förvaltningens innovationsförmåga.

Genom kompetenshöjande insatser, bland annat utbildning i förändringsledning för

förvaltningens chefer och utbildning i innovation för medarbetare inom förvaltningens olika verksamheter, ska förvaltningen skapa förutsättningar för en öppen och lärande kultur i organisationen som kan gynna innovativa lösningar i verksamheterna.

Förvaltningen ser att samverkan inom förvaltningen, inom stadens olika verksamheter och med externa aktörer så som akademi och näringsliv är nödvändig för att kunna utbyta idéer, kompetens och kunskap. Att stärka och utveckla samverkan är prioriterat under planperioden.

Pågående innovationssatsningar redovisas i särskild flik i blankettsetet.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Budgetramarna för 2022 och 2024 är antagna av kommunfullmäktige i samband med beslutet om budget 2021. Ramarna utgår ifrån de prestationer som var aktuella våren 2020.

Budgetramen för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd är marginellt justerad under planeringsperioden, prestationsförändringar undantagna, vilket grundar sig på antaganden om allmänna effektiviseringskrav då kompensation för kostnadsökningar till följd av lönerörelse, hyreshöjningar med mera inte ges.

Anslag (mnkr)	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kostnader(+)	2 074,2	2 092,3	2 105,8	2 105,8
Drift och underhåll	2 060,6	2 078,7	2 092,2	2 092,2
Avskrivningar	13,1	13,1	13,1	13,1
Internräntor	0,5	0,5	0,5	0,5
Intäkter(-)	-60,8	-60,8	-60,8	-60,8
Stadsdelsnämnd netto	2 013,40	2 031,50	2 045,00	2 045,00
Förändring		18,1	13,5	0,0

Nämndens nettobudget för drift uppgår till 2013,4 mnkr. I förvaltningen arbetar 1661 månadsanställda medarbetare. Kostnader för löner uppgår till cirka 962 mnkr motsvarande 41,8 % av brutto budgeten, köp av verksamhet 814 mnkr 35,4% av brutto budget och lokalkostnader 131,5 mnkr 5,7 % av brutto budget.

Detta innebär en kostnadsökning från planeringsperioden år 2022-2024 med ca 42 mnkr för lön och prisökningar om dessa stannar vid 2%. Kostnadsökningar ställer krav på effektiviseringar inom alla verksamheter och ett fortsatt arbete med att minska sjukfrånvaro. Förvaltningen ser över lokalutnyttjandet inom stadsdelen för att anpassa förändringar inom verksamheterna.

Ändrade regler för intäktsbokföring av generalschablonen innebär att förvaltningen kommer att ha betydligt mindre att använda från år 2022 för dessa ändamål. Reglerna för dessa ändrades efter att VP 2021 var klart och medför att alla intäkter måste intäkts bokföras under 2021 samt innevarande år. Verksamheter som finansierats av dessa medel behöver ses över och anpassas till kommande ram.

3.1 Drift

Förvaltningen ser en utmaning gällande kostnader för nyanlända eftersom man under 2021

måste intäktsbokföra cirka 55 mnkr avseende generalschablonen. Detta innebär att förvaltningen inte kommer ha samma finansiering som tidigare år. I dagsläget finansieras bland annat medborgarkontor och integrationssamordnare av dessa medel. Förvaltningen ser också en utmaning inom äldreomsorgens egen regi verksamheter och förskolans minskade barnantal och ökade orosanmälningar inom barn och ungdom samt psykisk ohälsa. Det är önskvärt att förvaltningen får medel i budget istället för i avstämningsärenden för att kunna planera verksamheterna och göra de satsningar som är nödvändiga.

Förskola

Förvaltningen har sedan 2017 erhållit statsbidrag för att kunna minska andelen barn i barngrupperna. Statsbidraget har gått till fler anställda och till de förskolor som ligger i socioekonomiskt svaga områden. Effekterna har visat sig vara mycket goda då barnens delaktighet och inflytande ökat då personalen fått en närmare relation till barnen och mer direkt kan målstyra och följa upp de läroprocesser som barnen håller på att skapa mening och förståelse kring. Vårdnadshavare upplever att både de och deras barn blivit tryggare och fått bättre relationer med vuxna och andra barn.

Antalet barn i behov av särskilt stöd fortsätter att öka vilket ger kostnadsökningar i form av tilläggsbelopp.

Läroplanens förtydligande kring digital kompetens och införande samt förvaltning av Skolplattformen kommer fortsatt innebära ökade kostnader i form av teknisk utrustning, kompetensutveckling och ett ökat behov av IT-kompetens.

Befolkningsprognosen för åldrarna 1-5 år visar att antalet förskolebarn kommer minska under planperioden. Därefter prognostiseras en långsam ökning fram till 2026, för att därefter minska igen fram till 2040. Antalet inskrivna barn sjönk redan under 2019.

En strategisk arbetsgrupp, bestående av utvecklingsstrateg, lokalstrateg, economicontroller och köhandläggare ser regelbundet över lokalbestånd, nybyggnationer och prognoser för framtida barnunderlag. Målet är att förskolelokaler används fullt ut där det är möjligt och att förvaltningens totala lokalresurser ska användas på bästa sätt.

För närvarande planerar och bygger förvaltningen flera förskolor. På sikt kan gamla och slitna lokaler avvecklas. Detta kan innebära höga kostnader för avveckling men även högre kostnader för nyproduktionen. Detta ska finansieras av förskoleschablonen.

Förvaltningen ser en utmaning vid starten av nya förskolor då det inledningsvis är färre barn i grupperna på grund av inskolningar. Detta får till följd att lokalytan per barn ökar, vilket gör att nämnden får en lägre ersättning för hög hyra. Denna ersättning räknas fram när barnen skrivits in och täcker inte personalkostnader för förberedelserna inför uppstarten.

Vid nyetablering av förskolor i ett stadsutvecklingsområde är det önskvärt att stadsdelsnämnden kompenseras för kapitalkostnaderna (avskrivning och räntor) vid investeringar i inventarier som uppkommer vid starten. Idag ska respektive nyetablerad enhet inrymma kostnaderna vilket medför att nyetablerade enheter har svårt att nå en budget i balans. Kostnadsökningarna medför krav på effektiviseringar inom samtliga verksamheter.

Arbetet inriktas på fortsatt minskning av sjukfrånvaron och ett effektivt lokalutnyttjande. Under planperioden kommer arbetet med att effektivisera rutiner och processer att fortsätta. Även rekryteringen av förskollärare men också av välutbildade barnskötare riskerar att driva

upp lönenivåerna vilket kan få ökade lönekostnader som följd.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen är ett prioriterat verksamhetsområde som sedan flera år inte klarat den ordinarie verksamheten inom tilldelad budgetram. Att hålla givna budgetramar kommer att vara en fortsatt utmaning för verksamhetsområdet under den kommande treårsperioden.

Barn och ungdom

Förvaltningen bedömer att individ- och familjeomsorgen står inför flera stora ekonomiska utmaningar de närmaste åren med tyngdpunkt på ett ökat antal barn och unga som aktualiseras och har en komplex problematik. Antal inkomna orosanmälan och antal utredningar ökar hos barn och unga vilket resulterar i behov av förstärkning av bemanning för att både hantera en ökad ärendemängd samt säkerställa att insatser följs upp. Bemanningen inom myndighetsutövningen behöver även ses över för att kunna möjliggöra en framtida omställning av socialtjänst där ett tidigt socialt stöd kan utvecklas i samhandling med interna och externa aktörer. Förvaltningen fortsätter att arbeta med hemmaplanslösningar samt kontroll på dygnspriser och placeringsdatum för att ha prognossäkerhet gällande placeringar. Vidare finns behov av skolinsatser och insatser för barn och unga med risk att hamna i kriminalitet, där förvaltningen bedömer att det både behövs ett fortsatt stärkt förebyggande arbete samt utveckling av insatser inom myndighetsutövningen.

Förvaltningen ser en stor utmaning med att under planperioden kunna rekrytera tillräckligt med familjehem. Förvaltningen måste idag ha kvar barn och unga i jourhem längre tid än vad som är regel för placering i jourhem och kostnaderna för dessa ökar för varje år.

Stora delar av verksamhetsområdet inom det förebyggande arbetet är projektfinansierat vilket medför utmaningar på längre sikt vad gäller anställningsvillkor, prioriteringar och ett långsiktigt utvecklingsarbete.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad

Förvaltningen ser en ökande trend av hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd och förvaltningen förväntar en eftersläpning i antal hushåll 2021. Förvaltningen ser en risk att även de förväntade tillkommande hushållen fastnar i långvarigt bistånd, varpå kostnaderna kan komma att öka.

Konjunkturinstitutets prognos för arbetslöshet i Riket under 2021-2023 ser en ökning i rikets arbetslöshet 2021 för att därefter gradvis minska till 7,3% 2023. Förvaltningen ser därför en risk att behovet av arbetsmarknadsstödjande insatser kommer överstiga vad som kan erbjudas av förvaltningen. Däremot är det svårt att förutse hur förvaltningens förmåga att erbjuda OSA-anställningar och Stockholmsjobb kommer se ut under denna period eftersom det är avhängigt av hur många arbetsplatser som kan erbjudas, vilket i sin tur påverkas i stor utsträckning av pandemins utveckling. Förvaltningen förväntar sig hålla budget för detta under 2021 och 2022, däremot kan kostnaderna öka i och med att arbetslösheten förväntas fortsätta ligga på en hög nivå och utbudet av arbetsplatser ökar. Stora krav på planering och prioritering kommer krävas.

Äldreomsorgen

Antalet äldre över 65 år prognostiseras att öka under planperioden, där största förändringen

prognostiseras ske i åldersgrupp 80-84 följt av 85-90. Utifrån nuvarande ekonomiska tilldelning ser förvaltningen att ytterligare resurser behövs för att förstärka äldreomsorgen. Det har blivit tydligt i samband med pandemin då förvaltningen haft ökade kostnader avseende bemanning och utbildning avseende sjuk och hälsovård.

Behovet av hemtjänst och vård och omsorgsboende förväntas därmed öka samtidigt som behoven av kvalitetsförbättringar är stora inom verksamheterna. Där har det förebyggande arbetet, tryggt mottagande och aktivitetscenter en viktig uppgift genom att tidigt möta upp de äldre så kan insatser sättas in så att de äldre kan bo kvar hemma med hemtjänst. Önskvärt vore att medel för detta redan beviljades i budget för att minska osäkerheten i planeringen för dessa verksamheter.

Trots ökningen i gruppen äldre så beräknas tillgången på antalet platser inom vård- och omsorgsboende i stadsdelen överstiga behovet. Detta medför successivt lägre beläggningsgrad för utförarenheterna som får svårt att balansera budgeten. Förvaltningen ser att gruppen yngre dementa ökar men även grupper med missbruk och psykisk ohälsa.

För hemtjänstutförarna i egen regi har den ökade ersättningen gett en positiv effekt men trots denna ökning har de svårt att gå runt och där krävs en effektivisering till gällande ramar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen ser fortsatt höga kostnader inom området turbundna resor vilket beror på ett dyrt ramavtal samt svårigheter med samåkning. Önskvärt vore en ny upphandling av denna verksamhet till lägre kostnad.

Kostnader för persontransporter belastar idag det fasta anslaget trots att de i stor utsträckning är kopplade till att brukarna har insatser såsom daglig verksamhet. Det vore därför en lösning om anslag avseende persontransporter fördelades via det rörliga anslaget.

Förvaltningen anser att ersättningsmodellen för grupp- och servicebostäder inte speglar det personella stöd som vissa individer är i behov av. Behov och diagnoser hos målgruppen är komplexa och ofta finns en kombination av psykiatriska och neuropsykiatriska diagnoser samt missbruk. Ersättningen utgår i hög grad från fysiska behov och tar inte tillräcklig hänsyn till psykiska behov hos målgruppen. Psykiska behov hos enskilda individer är ofta resurskrävande och kan medföra behov av dygnetruntbemanning.

Drift stadsmiljö

Befolkningsutvecklingen leder till ökad belastning på befintliga park-och grönområden med större behov av upprustning av lekplatser och parkanläggningar samt belysning och tillgänglighetsanpassning. Detta medför såväl ökade investeringskostnader som ökade driftskostnader

Kapitalkostnader

Med anledning av ökade investeringar i parker kommer kapitalkostnaderna att öka med cirka 2,7 mnkr under planperioden. Dessa kommer stadsdelsnämnden begära budgetjusteringar för.

3.2 Investeringar

Under planperioden söker nämnden investeringsmedel för följande projekt i prioriterad

ordning. Projekten har prioriterats i samråd med trafikkontorets stadsmiljögrupp och prioriteringar har gjorts med den lokala parkplanen som underlag. Kompletterande underlag per investeringsprojekt har lämnats i särskild ordning till trafikkontoret.

Projekt (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Strandbaden	4,0	0,3		
Utveckling av strandpromenaden Strandliden	2,0	0,3		
Gestaltningprogram och utveckling av Starboparken	1,0	5,0	4,0	
Asfaltering av gång- och cykelvägar	2,0	1,4	1,5	2,0
Gångväg i trä, Riddersvik			0,5	3,0
Konstfrusen isbana, Gröffatet (större lekplats med plaskdamm)	0,5	2,1	3,3	4,3
Investeringar med nycklade medel	9,5	9,5	9,5	9,5
Summa stadsmiljöprojekt	19,0	18,6	18,8	18,8
Maskiner och inventarier	2,9	2,9	2,9	2,9
Totalt	21,9	21,5	21,7	21,7

3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)

4 Lokalförsörjningsplan

4.1 Inledning

Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd ska ha en samordnad, kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning för att kunna lösgöra lokaler för annan användning eller avveckling. Förvaltningen arbetar med att identifiera viktiga planeringsprocesser samt förtydliga roller och ansvar för att effektivisera lokalplaneringen.

Förvaltningen arbetar strukturerat med att säkerställa att verksamheterna kan bedrivas enligt plan med en tillräcklig mängd lokaler på kort och lång sikt. Nämnden ser över förvaltningens lokalbestånd genom en årlig översyn av lokaler med verksamhetsanpassningsbehov och underhållsbehov för att strategiskt kunna förändra lokalbeståndet tillsammans med verksamheterna.

Enligt Swecos befolkningsprognos kommer antalet innevånare att öka från 77 088 personer vid ingången av år 2020 till drygt 77 320 år 2024. Det är en ökning med 232 invånare. Fram till 2031 ökar antalet invånare med 4804 och fram till 2040 med 18 530. Detta innebär att det kommer att byggas fler förskolor och gruppbostad.

En viktig del i lokalplaneringen är att bevaka att tillräckligt med lämpliga verksamhetslokaler

byggs i stadsdelen. Förvaltningen har löpande kontakt med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret och svarar på remisser som avser detaljplaner inom staden och inom Hässelby Vällingby stadsdelsområde.

Nämnden följer nybyggnationskonjunkturen extra vaksamt då nybyggnationstakten ständigt förändras.

Det är svårt att på förhand prognostisera ålder, familjekonstellationer samt behov hos de som flyttar in till stadsdelsområdet. Dessa faktorer påverkar behov av förskolor, gruppboende, serviceboende för funktionsnedsatta samt vård- och omsorgsboende för äldre, men även andra verksamheter som till exempel parklekar.

För närvarande har nämnden avtal med 17 olika hyresvärdar varav 8 är stadens egna bolag eller förvaltningar och övriga 9 är privata bolag och bostadsrättsföreningar. Vid omförhandling av hyreskontrakt sker en marknadsanpassning av hyrorna och ansvar för inre underhåll övergår till nämnden vilket medför kostnadsökningar.

4.2 Pedagogisk verksamhet

4.2.1 Nuläge 31 januari 2021

I nuläget är 2492 barn inskrivna i kommunal förskoleverksamhet och 1633 barn inskrivna i enskilt drivna förskolor. Kapaciteten i kommunal regi är 2680 platser och bedömd kapacitet i enskild regi är 1652 platser. Det innebär att förvaltningen har ett totalt överskott om 207 platser inom stadsdelen i nuläget. Barnantalet går ner i stadsdelen fram till och med 2025 för att sedan sakta gå upp igen. Förvaltningen har en del äldre lokaler som kräver ett stort underhåll och inte är ändamålsenliga för förskoleverksamhet. Några ska avvecklas för att sedan flyttas in i nyproducerade förskolor som även har flera avdelningar. Det finns en osäkerhet kring tillstånden för privata förskolor där det redan i år aviserats om att någon förskola får tillståndet indraget. Förvaltningens egen regi verksamhet kan då få fler barn till de kommunala förskolorna.

Förvaltningen har en säsongsvariationen av antalet barn inom förskolan. År 2020 hade förvaltningen som högst 4258 barn inskrivna och som lägst 3859 barn, vilket medför en säsongsvariation med 399 barn.

Pågående lokalförändring:

Under 2021 kommer förskoleverksamheten på förskolan Astrakan med 2 avdelningar, i Hässelby att flytta sin verksamhet till den nybyggda förskolan Kaprifol med 8 avdelningar i Hässelby. Lokalerna på Astrakangatan 125 är uppsagda och avtalet avslutas 2021-06-30. Förskoleverksamheten på förskolan Regnbågen med 2 åldersindelade barngrupper, Bräckevegatan 10 flyttas ut på närliggande förskolor till sommaren 2021 och den öppna förskoleverksamheten på Grimstagatan 179 tar över lokalerna på Bräckevegatan 10. Även annan

omflyttning av förskoleverksamheter kan förekomma för att nå en bättre nyttjandegrad på de nyaste förskolorna.

4.2.2 Planering av lokaler för år 2022-2031 (första planeringsperioden)

Lokalbehovet under den första planeringsperioden

Enligt Swecos befolkningsprognos kommer antalet barn 1-5 år att minska från 4 863 vid ingången av år 2020 till 4 457 år 2024. Det är en minskning med 406 barn. Av dessa barn är 87 % inskrivna i förskolan antingen i kommunal eller privat regi. Detta innebär att förvaltningen har en stor utmaning att parera lokalbehovet med befintliga lokaler. En del lokaler avvecklas och anpassas till nuvarande och framtida barnantal.

Utmaningen och balanseringen mellan behov och lokaler ligger i att barnantalet minskar fram till 2025 för att sedan öka successivt igen. Ökningen från 2026 och fram till 2031 är 334 barn med hänsyn taget till beläggningsgraden. Detta innebär att förvaltningen ska försöka bibehålla samma nivå som idag men med en anpassning till behovet och ett bra lokalutnyttjande.

Utmaningen med förskolor är att det ska stämma överens med behovet inom olika områden inom stadsdelen. Behovet kan variera mellan åren. Tabellen nedan visar hur barnantalet varierar mellan de geografiska områdena mellan åren 2020-2029.

Förändring 1-5 år 2020-2029	
Hässelby-Vällingby	-219
Grimsta	-36
Kälvesta	65
Nälsta	-82
Räcksta	-187
Vinsta	-11
Vällingby	-78
Hässelby Gärd	-128
Hässelby Strand	71
Hässelby Villastan	167

Den största minskningen förväntas i planområde Hässelby gård och den största ökningen prognosticeras i planområde Vinsta. En dialog har påbörjats med utbildningsförvaltningen om skolans behov av lokaler. En översyn av förskolans alla lokaler pågår och målet är att kunna möta det minskade barnplatsbehovet med omstruktureringar av verksamheter för att ha så få tomma förskoleplatser som möjligt. I stadsdelsområdet finns det en betydande fysisk barriär i form av Lövestavägen. Det är svårt att bedöma i vilken omfattning Lövestavägen är en fysisk barriär i praktiken eftersom det är ganska väl försett med gångbroar, gångtunnlar och övergångsställen med trafikljus.

Kommande förskolor som är planerade inom perioden 2022-2024 är följande;

- **Kälvesta området** - Förskola bredvid Björnbodaskolan med 6 avdelningar (108 barn).

Denna förskola är dels en ersättning för förskolan Juvelen som består av 4 avdelningar, dels en kapacitetsökning med 2 avdelningar med tanke på den befolkningsprognos som finns på sikt och barnantalet ökar igen till följd av kommande bostadsbyggnationer i området längs med Björnmossevägen. Planerad byggstart är planerad 2021/22 med inflyttning första halvåret 2023. Denna är nu överklagad och kan senareläggas.

Planerade lokalförändringar under den första planeringsperioden

Förvaltningen redovisar förändringar per område inom stadsdelen.

Räckstaområdet:

Förskolan Futurum på Solleftegatan 10 (2 avdelningar) var planerad att rivas i år 2021 på grund av många brister och icke ändamålsenlig lokal. Istället skulle denna förskola ersättas med en 3-avdelnings förskola enligt SISAB UPP (utbytesprogrammet). Förskolan innebär även en utökning med en avdelning (18 platser) och med moderna lokaler. Tyvärr har hela projektet försenats på grund av förseningar med erhållande av rivningslov och bygglov. I nuläget uppskattas projektstart bli tidigast i slutet av 2021. Inflyttning kan ske tidigast våren 2022.

Kälvestaområdet:

Förskolan Renfanan på Renfanegränd (4 avdelningar, 72 barn) har också planerats för rivning och ska, ersättas med en modern 4-avdelningsmodulförskola enligt SISAB UPP med start sommaren 2021. Även här är det förseningar som beror på förseningar med erhållande av rivningslov och bygglov. Tidigaste tänkbara projektstart är under 2022 och inflyttning ett år senare.

En ny Framtidens förskola invid Björnbodaskolan (6 avdelningar, 108 barn) ska byggas och arbetet är påtänkt att börja 2022-2023. Projektets starttid är i nuläget osäker då detaljplanen blivit överklagad. Den nya förskolan kommer dels ersätta förskolan Juvelen på Skogsnävegränd 16 (4 avdelningar) vars tillfälliga bygglov upphör att gälla 2022, dels ge området ett tillskott på 36 platser (2 avdelningar) vilket kommer att behövas då staden avser att bygga bostäder längs med Björnmossevägen.

Hässelby Villastadsområdet:

I det nya bostadsområdet Riddersvik kommer en Framtidens förskola med 8 avdelningar, 144 barn att uppföras, preliminär byggstart 2024 med inflyttning 2025.

I Smedshagen planerar fastighetsbolaget Wallfast att förtäta med cirka 400-500 bostäder vilket ökar behovet av förskoleplatser i området. En förskola med 6 avdelningar (plats för 108 barn) planeras att börja byggas när bostadsbyggandet väl startar. I nuläget ligger projektet still men bedömningen just nu är att byggnationen kan påbörjas under 2022-23 med inflyttning i de nya förskolelokalerna ett år senare.

Hässelby Strandområdet:

Hässelby Värmeverksområdet i Hässelby Strand kommer att bebyggas när värmeverket har flyttats till Lövsta och beräknad byggstart i området är tidigast 2026 och beräknas stå klara

2027/2028. Antalet planerade lägenheter är cirka 1500 vilket innebär ett behov av cirka 400 nya förskoleplatser (22 avdelningar). Området kommer att byggas etappvis. Stadsdelsförvaltningen har anmält behovet till exploateringskontoret. Beslut om kommunal respektive enskilt driven förskola föreligger ännu inte. I det här området kommer även en 4 avdelningsförskola att avvecklas på grund av icke ändamålsenlig lokal och ingå i någon av de nya förskolorna. Från och med 2027 ökar antalet barn 1-5 år i stadsdelen.

Platsbehoven för de olika projekten har tagits fram med stöd av Swecos befolkningsstatistik, kommunikation med exploateringskontoret samt jämförelser med förvaltningens kösituation för respektive område.

4.2.3 Långsiktig planering av behovet av lokaler mellan år 2032-2040 (andra planeringsperioden)

Lokalbehov under den andra planeringsperioden

Enligt Swecos befolkningsprognos kommer antalet barn 1-5 år att öka med 1118 barn från år 2031 till 2040. Av dessa barn beräknas 87 % vara inskrivna i förskolan antingen i kommunal eller privat regi. Detta innebär att förvaltningen behöver planera för ett antal förskolor på lång sikt. I nuläget är det svårt att ha en uppfattning om exakt behov av förskoleplatser utöver det underlag som Sweco lämnar i sin befolkningsstatistik.

Under 2020 påbörjades planarbetet för Vinsta industriområde och hur många bostäder som kommer att byggas där och i sin tur generera ett behov av förskoleplatser är svårt att prognosticera idag. Byggstart i Vinsta antas för närvarande bli tidigast 2026, troligtvis blir det några års saneringsarbeten och infrastrukturarbeten innan byggnation och förskolor kan påbörjas, sannolikt något in på 2030-talet. Det diskuteras att bygga mellan 4000-5000 lägenheter.

Behovsanalysen kommer att ske på samma sätt som nu, med stöd av Swecos befolkningsstatistik, dialog med Exploateringskontoret samt förvaltningens förskoleverksamhet.

Idag finns ingen kännedom om fördelning mellan kommunal eller enskilt driven/fristående verksamhet.

Planerade lokalförändringar under den andra planeringsperioden

I nuläget föreligger inga planerade lokalförändringar under den andra planeringsperioden mer än att stadsdelsförvaltningen följer befolkningsutvecklingen noggrant och vid behov gör justeringar i antalet nyttjade förskolelokaler.

4.2.4 Enskilt driven förskola eller fristående skola

Nuläge 31 januari 2021

Det har blivit svårare för förskolor att få tillstånd eller behålla tillstånd för att få bedriva en förskola.

4.4 Övrigt

4.4.1 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Stadsdelsnämndens totala hyreskostnad är 131,5 mnkr och förvaltningen räknar med en hyresökning med 2 % per år.

Hyreskostnaderna inom förskolan kommer att öka till följd av utbyggnad av förskolelokaler under senare delen av den första planperioden 2022-2031. Nya lokaler som tas i bruk har högre hyresnivåer vilket ställer krav på effektivt lokalutnyttjande. En nyöppnad förskola kan medföra stora driftkostnader vid uppstart beroende på att barnen skolas in allt eftersom.

Nämnden får även ökade kostnader för investeringar i inventarier som uppstår i starten vid etablering av nya förskolor.

4.4.2 Samverkan

En strategisk arbetsgrupp (bestående av utvecklingsstrateg, lokalstrateg, controller och köhandläggare) ser kontinuerligt över lokalbeståndet, nybyggnationer samt prognoser för framtida barnunderlag och tar fram beslutsunderlag för avdelningschefen för förskolan. Dessutom möts representanter från lokal- och förskoleverksamhet med SISABs förvaltningsområdeschef minst sex gånger per år och diskuterar lokalförsörjningen inom stadsdelsförvaltningen. Vid behov har förvaltningens lokalverksamheten kontakt med de övriga fastighetsägarna som stadsdelsförvaltningen hyr förskolelokaler av. Inom staden samverkar förvaltningen med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret vid alla nya detaljplaner för att tillse att erforderligt antal förskoleplatser tillskapas. Vid behov sker även samverkan med utbildningsförvaltningen.

4.4.3 Lokaler vars hyresavtal är uppsägningsbara inom tre år

Hänvisas till Lokalförsörjningsplan, bilaga LFP.

4.4.4 Särskild redovisning av vissa lokalprojekt

Bedömningen är att förvaltningen inte har några projekt att redovisa under denna rubrik.

5 Övriga redovisningar

Hänvisning till lokalförsörjningsplanen, bilaga LFP.